

**Emberi Erőforrások Minisztériuma
Központi Ügyfélszolgálati Iroda**

Emberi Erőforrások Minisztériuma
Szociális és Családügyért Felelős Államtitkárság
Központi Ügyfélszolgálati Iroda
Összeállította: Ruminé Szijártó Ildikó
Felelős kiadó: Dr. Veres Gábor

A Minisztérium postacíme:
1373 Budapest, Postafiók 609.

Az Ügyfélszolgálati Iroda elérhetőségei:
Címe: Budapest, V. Szalay u. 10-14.
www.kormany.hu/hu/emberi_eroforrasok_miniszteriuma
www.emmiugyfelszolgalat.gov.hu

**Tájékoztató
a gyermekek után járó
ellátásokról**

Személyes ügyfélfogadás
Hétfő-kedd-csütörtök-péntek: 9-12 óráig
Szerda: 9-12 óráig 13-18 óráig

Idős- és családjegyben információkat talál a <http://nyugdij.kormany.hu> és a <http://csaladitudo.kormany.hu> honlapokon.

Ha további kérdése van, ezeket felteheti az ugyfelszolgalat@emmi.gov.hu, nyugdij@emmi.gov.hu e-mail címeken vagy a 795-3168-as telefonszámon.

Készséggel állunk rendelkezésére!

2014

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETŐ	3
GYERMEKEK UTÁN JÁRÓ ELLÁTÁSOK, KEDVEZMÉNYEK	4
I. CSALÁDTÁMOGATÁSI ELLÁTÁSI FORMÁK	5
CSALÁDI PÓTLÉK	5
Nevelési ellátás	6
Iskoláztatási támogatás	6
A családi pótlékra vonatkozó közös szabályok	9
MAGASABB ÖSSZEGŰ CSALÁDI PÓTLÉK	16
GYERMEKGONDOZÁSI TÁMOGATÁSOK	19
Gyermekgondozási segély (GYES)	19
Gyermeknevelési támogatás (GYET)	27
A gyermekgondozási támogatási formák közös szabályai	28
Anyasági támogatás	31
II. A CSALÁDTÁMOGATÁSI FORMÁK (CSALÁDI PÓTLÉK, GYES, GYET, ANYASÁGI TÁMOGATÁS) KÖZÖS SZABÁLYAI	34
Az igényelbírálás szabályai	34
Jogalap nélkül felvett ellátás	37
III. A BIZTOSÍTÁSI JOGVISZONYHOZ KÖTÖTT ELLÁTÁSOK	40
Táppénz	42
Gyermekápolási táppénz	46
Terhességi-gyermekágyi segély	47
Gyermekgondozási díj	53
Gyermek után járó szabadság	66
Gyermek után járó pótszabadság	66
Gyermeke születésekor az apának járó munkaidő-kedvezmény	67
Családi kedvezmény	68
IV. A GYERMEKET NEVELŐ SZÜLŐK EGYÉB ELLÁTÁSAI	73
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	73
Természetbeni támogatás	77
Pénzbeli támogatás	77

Óvodáztatási támogatás	78
Gyermektartásdíj megelőlegezése	81
Étkezési térítési díjkedvezmény	84
Gyermekjóléti alapellátások	86

V. GYERMEKEK UTÁNI ELLÁTÁSOKBAN RÉSZESÜLŐK KEDVEZMÉNYEI	90
Ingyenes tankönyvellátás	90
VI. FIATALOK ÉLETKEZDÉSI TÁMOGATÁSA	92
FELHASZNÁLT JOGANYAG	95
MELLÉKLET: A MAGASABB ÖSSZEGŰ CSALÁDI PÓTLÉKRA JOGOSÍTÓ BETEGSÉGEK	96

Bevezető

Napi munkánk során gyakran tapasztaljuk, hogy a gyermeket vállaló, nevelő szülők nincsenek tisztában az őket megillető ellátásokkal, az igénylés menetével és az ellátás megállapításának szabályaival.

A könnyebb eligazodás érdekében részletesen bemutatjuk azokat az ellátásokat, kedvezményeket, amelyek 2014-ben megilletik a gyermeket nevelő szülőket. Ismertetjük, hogy milyen feltételek mellett állapítható meg az ellátás, kit illet meg a kedvezmény, miként kell azt igényelni, milyen okmányokat szükséges az igénybejelentőhöz csatolni.

Központi Ügyfélszolgálati Iroda

Gyermekek után járó ellátások, kedvezmények

Biztosított szülők ellátásai	Nem biztosított szülők ellátásai
családi pótlék: nevelési ellátás, iskoláztatási támogatás	
gyermekgondozási segély	
gyermeknevelési támogatás	
anyasági támogatás	
táppénz	
gyermekápolási táppénz	
terhességi-gyermekágyi segély	
gyermekgondozási díj	
gyermek után járó pótszabadság	
az apát megillető pótszabadság	
A gyermeket nevelő szülők egyéb ellátásai	
rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	
rendkívüli gyermekvédelmi támogatás	
óvodáztatási támogatás	
gyermektartásdíj megelőlegezése	
étkezési térítési díjkedvezmény	
ingyenes tankönyvellátás	

I. CSALÁDTÁMOGATÁSI ELLÁTÁSI FORMÁK

Milyen családtámogatási ellátási formák léteznek?

Családi pótlék

- nevelési ellátás
- iskoláztatási támogatás

Gyermekgondozási támogatás;

- gyermekgondozási segély
- gyermeknevelési támogatás

Anyasági támogatás.

Melyek a biztosítási jogviszonyban (pl. munkaviszonyban) álló szülőt megillető főbb ellátások, kedvezmények?

- táppénz
- gyermekápolási táppénz
- terhességi-gyermekágyi segély;
- gyermekgondozási díj
- gyermek után járó szabadság és pótszabadság.
- az apát megillető pótszabadság

Melyek a gyermek neveléséhez kapcsolódó egyéb ellátások?

- családi adókedvezmény
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, óvodáztatási támogatás
- gyermektartásdíj megelőlegezése
- étkezési térítési díjkedvezmény
- ingyenes tankönyvellátás

CSALÁDI PÓTLÉK

A családi pótlék két ellátást foglal magába, a nevelési ellátást, és az iskoláztatási támogatást.

A nevelési ellátást a még nem tanköteles, az iskoláztatási támogatást a tanköteles, s már nem tanköteles, de közoktatási (középfokú oktatási) intézményben tanulmányokat folytató gyermekek után folyósítják.

A nevelési ellátás és az iskoláztatási támogatás megállapításának feltételei és az ellátás összege azonos a korábban folyósított családi pótlék összegével.

Nevelési ellátás

Ki jogosult nevelési ellátásra?

Nevelési ellátásra jogosult

- a vér szerinti, az örökbe fogadó szülő, a szülővel együtt élő házastárs, az a személy, aki a saját háztartásában nevelt gyermeket örökbe kívánja fogadni, és az erre irányuló eljárás már folyamatban van, a nevelőszülő, a gyám, továbbá az a személy, akihez a gyermeket ideiglenes hatállyal elhelyezték, a saját háztartásában nevelt,
- a gyermekotthon vezetője a gyermekotthonban nevelt,
- a szociális intézmény vezetője az intézményben elhelyezett, még nem tanköteles gyermekre tekintettel, a gyermek tankötelessé válása évének október 31-éig.

Saját jogán jogosult nevelési ellátásra a tizennyolcadik életévét betöltött tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos személy az iskoláztatási támogatásra való jogosultság megszűnésének időpontjától.

Nevelési ellátásra jogosult – a gyermekre tekintettel folyósított iskoláztatási támogatásra való jogosultság megszűnésének időpontjától a gyermek tizennyolcadik életévének betöltéséig – a fent említett személyek

- a tizenhatodik életévét betöltött, a sajátos nevelési igény tényét megállapító szakértői vélemény alapján középsúlyosan vagy súlyosan értelmi fogyatékos, illetve siketvak gyermekre tekintettel,
- azon tizenhatodik életévét betöltött gyermekre tekintettel, aki tankötelezettségét fejlesztő nevelés-oktatás, vagy fejlesztő iskolai oktatás keretében teljesítette.

Iskoláztatási támogatás

Ki jogosult iskoláztatási támogatásra?

Iskoláztatási támogatásra jogosult

A vér szerinti, az örökbe fogadó szülő, a szülővel együtt élő házastárs, az a személy, aki a saját háztartásában nevelt gyermeket örökbe kívánja fogadni, és az erre irányuló eljárás már folyamatban van, a nevelőszülő, a gyám, továbbá az a személy, akihez a gyermeket ideiglenes hatállyal elhelyezték, a saját háztartásában nevelt, a gyermekotthon vezetője a gyermekotthonban nevelt, a szociális intézmény vezetője az intézményben elhelyezett

gyermekre tekintettel, továbbá a gyámhatóság által a szülői ház elhagyását engedélyező határozatban megjelölt személy

- a tanköteles gyermekre tekintettel a gyermek tankötelessé válása évének november 1-jétől a tankötelezettség teljes időtartamára, valamint
- a tankötelezettsége megszűnését követően közoktatási intézményben tanulmányokat folytató gyermekre (személyre) tekintettel annak a tanévnek az utolsó napjáig, amelyben a gyermek (személy) a huszadik - a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló törvény alapján fogyatékosági támogatásra nem jogosult, de sajátos nevelési igényű tanuló esetében huszonharmadik - életévét betölti; továbbá

A javítóintézet igazgatója vagy a büntetés-végrehajtási intézet parancsnoka a javítóintézetben nevelt vagy a büntetés-végrehajtási intézetben lévő, és gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló, tanköteles gyermekre tekintettel a tankötelezettség teljes időtartamára.

Ki tekinthető sajátos nevelési igényű tanulónak?

Az a gyermek, tanuló, aki a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján

- testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd,
- a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd.

A 20. életévét betöltött sajátos nevelési igényű gyermek esetén milyen igazolást kell benyújtani a családi pótlék (iskoláztatási támogatás) további folyósításához?

A sajátos nevelési igényű tanuló esetében a családi pótléknak a 23 éves korig történő folyósításához a tanulói jogviszony fennállásának igazolása mellett a jogosult írásban bejelenti az ellátást folyósító szervnek a sajátos nevelési igény tényét megállapító, pedagógiai szakszolgálatként működő tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság vagy az országos szakértői és rehabilitációs tevékenységet végző bizottság megnevezését és címét, valamint a szakértői vélemény számát.

Mikor kell bejelenteni azt, hogy a gyermek sajátos nevelési igényű tanuló?

A bejelentést - feltéve, hogy a tanuló a középiskolai tanulmányokat az adott tanév végén nem fejezi be - először annak a tanévnek a végéig kell megtenni, amelyben a sajátos nevelési igényű tanuló a 20. életévét betölti, ezt követően minden tanévnek a végéig, ha a tanulói jogviszony a következő tanévben is fennáll.

Amennyiben a tanulói jogviszony megszűnt és a családi pótlékra való jogosultság megszüntetésre került, de a 20. életévének betöltését követően a sajátos nevelési igényű tanuló ismét tanulói jogviszonyt létesít, akkor a bejelentést a családi pótlék iránti kérelemmel egyidejűleg meg kell tenni.

Ki jogosult saját jogán iskoláztatási támogatásra?

Saját jogán jogosult iskoláztatási támogatásra az a közoktatási intézményben a tankötelezettsége megszűnését követően tanulmányokat folytató személy,

- akinek mindkét szülője elhunyt,
- akinek a vele egy háztartásban élő hajadon, nőtlen, elvált vagy házastársától különélő szülője elhunyt,
- aki kikerült az átmeneti vagy tartós nevelésből,
- akinek a gyámsága nagykorúvá válása miatt szűnt meg,
- aki a családi pótlékra jogosult személlyel nem él egy háztartásban, vagy
- ha az iskoláztatási támogatást – a gyámhatóságnak a szülői ház elhagyását engedélyező határozatában foglaltak szerint – a nagykorúságát megelőzően is a részére folyósították, annak a tanévnek az utolsó napjáig, amelyben a huszadik - a fogyatékosági támogatásra nem jogosult, de sajátos nevelési igényű tanuló esetében huszonharmadik - életévét betölti.

Amennyiben a fenti körülmények közül valamelyik a nagykorúvá válást követően, de a tankötelezettség megszűnésének időpontját (annak a tanévnek a vége, amelyben a gyermek a 18. életévét betölti) megelőzően következik be, a nagykorúvá válás időpontjától lehet az iskoláztatási támogatást saját jogon megállapítani.

Ha a középiskolai tanulmányait folytató személy nem él egy háztartásban az iskoláztatási támogatás igénylésére egyébként jogosult személlyel, saját jogán megkaphatja az ellátást.

Az ellátás iránti kérelméhez csatolnia kell a szülője

- lakcímgazolványának másolatát,

- arra vonatkozó nyilatkozatát, hogy a kérelmező életvitelszerűen nem él a háztartásában.

A nagykorú személy a szülővel akkor nem él egy háztartásban, ha a lakcímük különböző. Lakcím az a bejelentett lakó- vagy tartózkodási hely, ahol a személy életvitelszerűen él.

A szülő nyilatkozata hiányában a kérelmező a szülő lakcíme szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjétől hatósági bizonyítvány kiállítását kérheti arra vonatkozóan, hogy életvitelszerűen nem a szülő háztartásában él.

Folyósítható-e az iskoláztatási támogatás, ha a tanköteles gyermek tanulói jogviszonya szünetel?

Az iskoláztatási támogatást a tankötelezettség fennállása alatt a tanulói jogviszony szünetelésének időtartamára is folyósítják.

A családi pótlékra vonatkozó közös szabályok

Melyik szülő igényelheti a családi pótlékot?

Ugyanazon gyermek (személy) után járó családi pótlék csak egy jogosultat illet meg, kivéve, ha jogerős bírósági döntés - ideértve az egyezséget - alapján a szülők egyenlő időszakokban felváltva gondozzák gyermeküket. Ebben az esetben a családi pótlékra 50-50%-os arányban, mindkét szülő jogosult.

Ha a gyermek együtt élő szülők háztartásában él, a családi pótlékot - együttes nyilatkozatuk alapján - bármelyik szülő igényelheti, mégpedig nyilatkozatuk szerint gyermekenként. Megállapodás hiányában az ellátást igénylő szülő személyéről - kérelemre - a gyámhatóság dönt.

Az után a gyermek (személy) után, akire tekintettel nevelési ellátást folyósítanak, iskoláztatási támogatás nem folyósítható.

Ki a nevelőszülő?

Aki nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonya keretében saját háztartásában gondozza a gyámhatóság jogerős határozatával nála elhelyezett, átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermeket és az utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőttet.

Ki a tanköteles gyermek?

A gyermek, ha eléri az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget, legkorábban abban a naptári évben, amelyben a hatodik, legkésőbb amelyben a nyolcadik életévét betölti, tankötelessé válik. A gyermek, ha az iskolába lépéshez

szükséges fejlettséget elérte, abban a naptári évben, amelyben a hatodik életévét május 31. napjáig betölti, megkezdí a tankötelezettség teljesítését. A szülő kérelmére a gyermek megkezdheti a tankötelezettség teljesítését akkor is, ha a hatodik életévét december 31. napjáig tölti be. A tankötelezettség kezdete annál a gyermeknél eshet a nyolcadik életévre, aki augusztus 31. utáni időpontban született. A tankötelezettség teljesítése a tanév első tanítási napján kezdődik.

Mi történik abban az esetben, ha a tanköteles gyermek igazolatlanul mulaszt az iskolában?

Ha a tanköteles, továbbá a tankötelezettsége megszűnését követően közoktatási intézményben tanulmányokat folytató gyermek (személy) a kötelező tanórai foglalkozások tekintetében igazolatlanul mulaszt, a közoktatási intézmény igazgatójának jelzése alapján a települési önkormányzat jegyzője gyámhatóságként eljárva

- az adott tanévben igazolatlanul mulasztott tizedik kötelező tanórai foglalkozás után végzéssel felhívja az iskoláztatási támogatás jogosultját az alábbi jogkövetkezményekre:

Az adott tanévben igazolatlanul mulasztott ötvenedik kötelező tanórai foglalkozás után – a jelzés beérkezésétől számított 15 napon belül –

- felfüggeszti az iskoláztatási támogatás folyósítását, ha a gyermek az a) pont szerinti végzés meghozataláig a 16. életévét nem töltötte be, vagy
- kezdeményezi az iskoláztatási támogatást folyósító szervnél az ellátás szüneteltetését, ha a gyermek a végzés meghozataláig a 16. életévét betöltötte.

A nem tanköteles, de közoktatási intézményben tanuló gyermek esetén mikor, s hogyan kell igazolni a tanulói jogviszony fennállását?

Ha a családi pótlékot a családtámogatási kifizetőhely folyósítja:

A **családtámogatási kifizetőhely** (pl. az Országgyűlés Hivatalánál működő kifizetőhely) a tanulói jogviszony fennállásának igazolására szolgáló formanyomtatványt augusztus 31-éig küldi meg a jogosultnak. Az igazolást szeptember 30-áig kell benyújtani a családtámogatási kifizetőhelyhez.

Ha a családi pótlékot a Magyar Államkincstár Igazgatósága folyósítja, csak abban az esetben kell a tanulói jogviszonyt igazolni, ha az Igazgatóság a nyomtatvány megküldésével arra a szülőt, vagy a családi pótlékban részesülő személyt felszólítja. Amennyiben nem érkezik felhívás, ez azt jelenti, hogy az Oktatási Hivatal által közölt állományban a gyermek tanulói jogviszonya szerepel, ezért nem szükséges azt külön igazolni.

Ha a nem tanköteles gyermek tanulói jogviszonya az első vizsgaidőszak utolsó napján megszűnik, de az új tanítási évre tanulói jogviszonyt létesít, akkor utána arra az időre, amely alatt nem állt tanulói jogviszonyban, legfeljebb azonban két hónap időtartamra utólag iskoláztatási támogatást kell megállapítani.

Családtámogatási kifizetőhely:

- a Honvédelmi Minisztérium,
- az Információs Hivatal,
- az Alkotmányvédelmi Hivatal,
- a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat,
- az Országgyűlés Hivatala.

Milyen összegű a családi pótlék (nevelési ellátás, iskoláztatási támogatás) 2014-ben?

A családi pótlék havi összege

- egygyermekes család esetén 12.200 forint,
- egy gyermeket nevelő egyedülálló esetén 13.700 forint,
- kétgyermekes család esetén gyermekenként 13.300 forint,
- két gyermeket nevelő egyedülálló esetén gyermekenként 14.800 forint,
- három- vagy többgyermekes család esetén gyermekenként 16.000 forint,
- három vagy több gyermeket nevelő egyedülálló esetén gyermekenként 17.000 forint,
- tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermeket nevelő család esetén, valamint a gyermekotthonban, javítóintézetben, büntetés-végrehajtási intézetben vagy szociális intézményben élő, továbbá nevelőszülőnél elhelyezett tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermek után 23.300 forint,
- tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermeket nevelő egyedülálló esetén a tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermek után 25.900 forint,
- a saját jogon nevelési ellátásra jogosult tartósan beteg illetőleg súlyosan fogyatékos személy 20.300 forint,
- a gyermekotthonban, javítóintézetben, büntetés-végrehajtási intézetben vagy szociális intézményben élő, továbbá nevelőszülőnél továbbá az ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermek, a gyámhatóság által a szülői ház elhagyását engedélyező határozatban megjelölt személy, valamint a saját jogon iskoláztatási támogatásra jogosult személy esetén 14.800 forint.

A közoktatási intézményben a tizennyolcadik életévének betöltését követően tanulmányokat folytató azon személyre tekintettel, aki után a tizennyolcadik életéve betöltéséig 23.300 forint, vagy 25.900 forint összegben folyósítottak iskoláztatási támogatást, az iskoláztatási támogatást továbbra is a korábban folyósított összegnek megfelelő összegben kell folyósítani. Más jogszabály alkalmazásában magasabb összegű családi pótléknak minősül az ellátás.

Kik a családi pótlék összegének megállapítása szempontjából figyelembe vehető gyermekek?

A családi pótlék összegének megállapítása szempontjából azt a vér szerinti, örökbe fogadott vagy nevelt gyermeket kell figyelembe venni, aki az igénylő háztartásában él, és

- akire tekintettel a szülő, a nevelőszülő, a gyám családi pótlékre jogosult,
- aki közoktatási intézmény tanulója vagy felsőoktatási intézményben első felsőfokú szakképzésben, első alapképzésben, első mesterképzésben vagy első egységes, osztatlan képzésben részt vevő hallgató és rendszeres jövedelemmel nem rendelkezik,
- aki a családi pótlékre saját jogán jogosult; vagy
- aki fogyatékosként szociális intézményi ellátásban részesül, feltéve, hogy őt a gyámhatóság nem vette átmeneti vagy tartós nevelésbe, és a családi pótlékot igénylő - a kormányrendeletben foglaltak szerint - vele kapcsolatot tart fenn.

Kit lehet saját háztartásban nevelt gyermeknek tekinteni?

A családi pótlékre való jogosultság szempontjából saját háztartásban nevelt, gondozott gyermeknek kell tekinteni azt a gyermeket (személyt) is,

- aki kül- és belföldi tanulmányai folytatása vagy gyógykezelése okán átmeneti jelleggel tartózkodik a háztartáson kívül,
- akit szociális intézményben 30 napot meg nem haladóan helyeztek el, vagy
- aki a szülő kérelmére átmeneti gondozásban részesül, vagy szülőjével együtt családok átmeneti otthonában tartózkodik.

A családi pótlék összegének megállapításakor figyelembe vehető gyermekek esetén mikor kell igazolni a tanulói, vagy hallgatói jogviszony fennállását?

A családi pótlékre nem jogosító, de a gyermekszámba beszámító - gyermek esetében

- a kérelem benyújtásakor, továbbá
- az ellátás folyósításának időtartama alatt - az igényelbíráló szerv felhívására
  - tanulói jogviszony esetén minden év szeptember 30-áig,
  - hallgatói jogviszony esetén minden év október 15-éig

A tanulói vagy hallgatói jogviszony fennállásának igazolására benyújtott, nem magyar nyelven kiállított irat nem hiteles magyar fordítás csatolásával is elfogadható. A hatóság honlapján közzéteszi azon nyelvek listáját, amely nyelven a tanulói vagy hallgatói jogviszony fennállásának igazolására kiállított irat magyar nyelvű fordítását egyáltalán nem kell csatolni.

Ha a nem tanköteles gyermek tanulói jogviszonya az első vizsgaidőszak utolsó napján megszűnik, de az új képzési időszakra hallgatói jogviszonyt létesít, akkor a tanulói jogviszony megszűnése és a hallgatói jogviszony keletkezése közötti időre, legfeljebb azonban két hónap időtartamra utólag a családi pótlék összegének számítása szempontjából figyelembe kell venni.

Ki minősül egyedülállónak az ellátás összegének megállapításánál?

A családi pótlék összegének megállapítása szempontjából egyedülállónak kell tekinteni azt a szülőt, gyámot is, aki saját maga, illetve akinek a házastársa, élettársa

- közoktatási intézmény tanulója, felsőoktatási intézmény első oklevelet szerző hallgatója és jövedelme nincs,
- vakok személyi járadékában vagy fogyatékosági támogatásban részesül,
- megváltozott munkaképességű személyek ellátásában részesül és egyéb jövedelme nincs,
- nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, balettművészeti életjáradékban vagy átmeneti bányászjáradékban részesül, feltéve, ha nyugdíjának, ellátásának összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét, és egyéb jövedelme nincs,
- időskorúak járadékában, rokkantsági járadékban, hadigondozási járadékban részesül, és egyéb jövedelme nincs, illetve az aktív korúak ellátására való jogosultságát megállapították,
- a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte, és jövedelme nincs.

Milyen iratokat kell bemutatni az egyedülállóság igazolására?

A kérelemhez csatolni kell,

- a tanulói, hallgatói jogviszony fennállása esetén a közoktatási, felsőoktatási intézmény erről szóló igazolását; (az igazolást tanulói jogviszony esetén minden év szeptember 30-áig, hallgatói jogviszony esetén minden év október 31-éig kell benyújtani.)
- nyugellátás, korhatár előtti ellátás, a szolgálati járandóság, balettművészeti életjáradék vagy átmeneti bányászjáradék esetén a nyugdíjfolyósító szerv igazolását a nyugellátás formájáról és havi összegéről. Az igazolást minden év február 28-áig kell benyújtani;
- szociális és egyéb ellátás esetén az ellátás megállapításáról szóló határozat másolatát vagy a folyósító szerv igazolását.

A fenti két esetben a családi pótlék iránti kérelemhez mellékelni kell a jövedelemnyilatkozatot is.

Mi történik akkor, ha a gyermek után más személy válik jogosulttá az ellátásra?

Ha ugyanabban a hónapban más személy válik jogosulttá a családi pótlékre, az új jogosultnak a következő hónaptól jár az ellátás.

Milyen tényt vagy adatot kell bejelenteni a családi pótlékban részesülőnek?

A családi pótlék folyósításának, szüneteltetésének vagy a folyósítás felfüggesztésének időtartama alatt

- a gyermeknek az ellátásra jogosult háztartásából történő kikerülését,
- a gyermek, személy tartós betegségére, illetve súlyos fogyatékoságára okot adó körülmény megszűnését,
- a gyermek tanulói, hallgatói jogviszonyának megszűnését, szüneteltetését,
- a 18 éven felüli személy rendszeres jövedelmét,
- az ellátásra jogosult 3 hónapot meghaladó külföldi tartózkodásának tényét,
- az ellátásra jogosult egyedülállóságának megszűnését,
- az egyedülállóságot meghatározó körülmény megszűnését,
- az ellátásra jogosult nevének, fizetési számlaszámának vagy lakcímének megváltozását,
- az Európai Unió tagállamában vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más államban, illetve abban az államban, amelynek állampolgára az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján a szabad mozgás és tartózkodás joga tekintetében az Európai Gazdasági Térségről szóló

megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállást élvez (a továbbiakban: EGT-állam) történő munkavállalás vagy önálló vállalkozói tevékenység folytatásának tényét,
az ellátásra jogosult adatában bekövetkezett változást, továbbá - ha az adatváltozás házasságkötésre, új bejegyzett élettársi vagy élettársi kapcsolat létesítésére tekintettel következett be - a házastárs, bejegyzett élettárs vagy élettárs adatát.

Lehet-e az után a nagykorú gyermek után családi pótlékot folyósítani, aki rendszeres jövedelemmel rendelkezik?

Amennyiben a tizennyolcadik életévét betöltött személynek rendszeres jövedelme van, úgy a rá tekintettel vagy a részére megállapított családi pótlék folyósítását a negyedik hónaptól mindaddig szüneteltetni kell, amíg rendszeres jövedelemmel rendelkezik.

Mit tekintünk rendszeres jövedelemnek?

Jövedelemnek minősül az a személyi jövedelemadóról szóló törvényben adóköteles jövedelemként meghatározott – belföldről vagy külföldről származó – vagyoni érték, bevétel, amelynek havi összege meghaladja a mindenkori legkisebb munkabér (2014-ben 101.500,- Ft) összegét.

Rendszeres jövedelemnek a legalább három egymást követő hónapban keletkezett jövedelmet tekintjük.

Mely időponttól jár a családi pótlék?

A családi pótlék a kérelem benyújtásának időpontjától jár, feltéve, hogy a benyújtás időpontjában a jogosultsági feltételek fennállnak. A családi pótlékot a kérelem késedelmes benyújtása esetén, visszamenőleg legfeljebb két hónapra, a kérelem benyújtásának napját megelőző második hónap első napjától állapítják meg, ha a jogosultsági feltételek ettől az időponttól kezdve fennállnak.

Hogyan folyósítják a családi pótlékot?

A családi pótlékot - függetlenül az igénylés és a megszüntetés időpontjától - teljes hónapra állapítják meg és folyósítják. Arra a hónapra, amelyben a családi pótlékra való jogosultság megszűnik, még az ellátást folyósítják.

A családi pótlékot utólag, a tárgyhónapot követő hónap 10. napjáig, fizetési számlára utalás esetében 3. napjáig folyósítják.

Kiskorú szülő, a gyermekére tekintettel jogosult családi pótlékra?

Ha a kiskorú szülő gyermekének nincs gyámja, vagy ha a tizenhatodik életévét betöltött kiskorú szülő a saját háztartásában nevelt gyermekének gyámjával nem él egy háztartásban, a családi pótlékot a kiskorú szülő részére kell megállapítani.

MAGASABB ÖSSZEGŰ CSALÁDI PÓTLÉK

A tartósan beteg, illetőleg súlyosan fogyatékos gyermek (személy) után magasabb összegű családi pótlékot folyósítanak a betegség fennállásig, illetőleg a gyermek 18. életévének betöltéséig. A 18 évesnél idősebb személy abban az esetben jogosult a magasabb összegű családi pótlékra, ha a tizennyolcadik életévének a betöltése előtt munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek egészségi állapota a rehabilitációs hatóság minősítése alapján a tizennyolcadik életévének a betöltése előtt sem haladja meg az 50%-os mértéket, és ez az állapot legalább egy éve tart, vagy előreláthatólag legalább egy évig fennáll.

2013. április 1-jétől módosult a magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségekről és fogyatékoságokról szóló 5/2003.(II.19.) ESZCsM rendelet, pontosításra kerül a magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségek és fogyatékoságok köre.

Ki a tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos személy?

- tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos az a 18 évesnél fiatalabb gyermek, aki az 5/2003. (II.19.) ESZCSM rendeletben meghatározott betegsége, illetve fogyatékosága miatt állandó vagy fokozott felügyeletre, gondozásra szorul
- az a tizennyolc évesnél idősebb személy, aki a tizennyolcadik életévének a betöltése előtt munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek egészségi állapota a rehabilitációs hatóság minősítése alapján a tizennyolcadik életévének a betöltése előtt sem haladja meg az 50%-os mértéket, és ez az állapot legalább egy éve tart, vagy előreláthatólag legalább egy évig fennáll.

Milyen igazolást kell benyújtani a magasabb összegű családi pótlék megállapítása iránti kérelemhez?

A tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermek) esetében a magasabb összegű családi pótlék iránti kérelemhez csatolni kell a magasabb összegű családi pótlékre jogosító betegségekről és fogyatékoságokról szóló igazolást.

Ha a gyermek a nem magasabb összegű családi pótlék folyósításának ideje alatt válik tartósan beteggé, illetve súlyosan fogyatékosá és ennek tényét az igazolás benyújtásával a családi pótlékot folyósító hatóságnak bejelentik, a családi pótlék magasabb összegben történő megállapítására új kérelmet nem kell benyújtani.

Ki állítja ki az igazolást a tartós betegség, illetve a súlyos fogyatékoság fennállásáról?

A tartós betegség vagy fogyatékoság fennállásáról, illetve annak hiányáról szóló igazolást a lakó-tartózkodási hely szerint illetékes gyermekklinika, gyermek-szakkórház, kórházi gyermekosztály, szakambulancia, szakrendelő vagy szakgondozó intézmény szakorvosa adja ki.

A gyermek kezelése során az alapellátás illetékes orvosa (házi gyermekorvos) illetve a gyermeket ellátó szakorvos hívja fel a szülő figyelmét a magasabb összegű családi pótlék igénylésének lehetőségére.

Az igazolás kiállítására jogosult szakorvosokat foglalkoztató szolgáltatók listáját az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat Országos Tisztifőorvosi Hivatala (OTH) a honlapján (www.antsz.hu) tájékoztatás céljából közzéteszi.

Mit tartalmaz a szakorvosi igazolás?

- első vizsgálat esetén annak megállapítását, hogy a gyermek a magasabb összegű családi pótlékre jogosító betegségben szenved-e
- a felülvizsgálat esetén, hogy a továbbiakban is jogosult-e, vagy nem tarthat igényt a magasabb mértékű ellátásra
- a legközelebbi felülvizsgálat időpontját (legkésőbbi időpont 5 év) illetőleg az állapot véglegességének tényét

Mi a teendője a szülőnek, ha a szakorvos igazolásával nem ért egyet?

Az igénylő az igazolás kiállítását követő 15 napon belül kezdeményezheti a szakvélemény felülvizsgálatát az OTH-nál (1097 Budapest, Albert Flórián út 2-6.).

Az OTH a kezdeményezéstől számított 8 napon belül felkéri a szakmailag illetékes szakfelügyelő főorvost a szakvélemény felülvizsgálatára. A feladat elvégzésével megbízott szakfelügyelő főorvos a felülvizsgálati eljárása során új igazolást állít ki.

Nagykorú személynek orvosi igazolást kell-e benyújtani az igénybejelentéskor?

A tizennyolcadik életévét betöltött tartósan beteg, illetőleg súlyosan fogyatékos személy akkor jogosult a magasabb összegű családi pótlékre, ha az Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal elsőfokú szakértői bizottságának szakhatósági állásfoglalása vagy 2009. október 1-jét megelőzően kiadott - külön jogszabályban foglaltak szerint szakhatósági állásfoglalásnak minősülő - szakvéleménye szerint 18. életévének betöltése előtt munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, illetve legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett. Esetében a magasabb összegű családi pótlékot, azaz a nevelési ellátást az iskoláztatási támogatásra való jogosultságának megszűnését követően állapítják meg.

Meddig folyósítható a magasabb összegű családi pótlék?

A tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermekre tekintettel vagy személy részére járó magasabb összegű családi pótlék annak a hónapnak a végéig jár, ameddig a betegség, súlyos fogyatékoság fennállását a külön jogszabályban előírtak szerint igazolták.

Mi történik akkor, ha a tartósan beteg, súlyosan fogyatékos gyermek állapota javul?

Ha a tartósan beteg, súlyosan fogyatékos gyermek után – állapotának javulása miatt – a magasabb összegű családi pótlék már nem jár, a jogosultság megszűnését követő hónaptól családi pótlékot új összeggel fogják folyósítani, feltéve, hogy egyébként az ellátásra való jogosultság fennáll.

Jogosult-e a magasabb összegű családi pótlékban részesülő gyermek (személy) utazási kedvezményre?

A Kincstár a magasabb összegű családi pótlékre való jogosultságot megállapító határozattal egyidejűleg a magasabb összegű családi pótlékban részesülőnek illetve annak, aki után magasabb összegű családi pótlék megállapításra került, a közforgalmú személyszállítási utazási

kedvezményeikről szóló jogszabály szerinti utazási kedvezményre való jogosultságot igazoló hatósági igazolványt is ki kell állítani.

A hatósági igazolvány tartalmazza a magasabb összegű családi pótlékban részesülő személynek -, illetve annak, aki után magasabb összegű családi pótlék került megállapításra - a nevét, a lakcímét, a magasabb összegű családi pótlék megállapításának tényét, a jogosultság fennállásának tényét, továbbá a hatósági igazolvány érvényességének időtartamát. A hatósági igazolvány a külön jogszabály szerinti igazolásban, szakvéleményben, illetve szakhatósági állásfoglalásban meghatározott felülvizsgálat időpontjáig, de legfeljebb 5 évig hatályos.

Milyen egyéb ellátásra jogosult az a gyermek, aki után magasabb összegű családi pótlékot folyósítanak?

Ha a gyermek után magasabb összegű családi pótlékot folyósítanak, a gyermek jogosult utazási kedvezményre, közgyógyellátásra, étkezési térítési díjkedvezményre, valamint ingyenes tankönyvre.

GYERMEKGONDOZÁSI TÁMOGATÁSOK

A gyermekgondozási segély (GYES)

Ki jogosult gyermekgondozási segélyre?

- a szülő, a gyám, a kiskorú szülő, ha a kiskorú szülő gyermekének nincs gyámja, vagy ha a tizenhatodik életévét betöltött kiskorú szülő a saját háztartásában nevelt gyermekének gyámjával nem él egy háztartásban

- a gyermek 3. életvének betöltéséig.
- ikergyermekek esetén a tankötelessé válás évének végéig. (A gyermek tankötelessé válásának időpontjaként legfeljebb a gyermek 10. életéve betöltésének napját kell érteni. Amennyiben ikergyermekek esetén a tankötelessé válás éve nem egyezik meg, úgy az ellátást a legkésőbb tankötelessé váló gyermek tankötelessé válása évének végéig folyósítják, legfeljebb a gyermekek tizedik életvének betöltéséig, változatlan összegben. Ebben az esetben a jogosult köteles benyújtani a hatósághoz az iskola igazgatója azon döntésének másolatát, amelyben a jogosult gyermeke tankötelezettségének kezdetét a közoktatásról szóló törvényben foglaltaktól eltérően határozza meg.)
- a tartósan beteg, illetőleg súlyosan fogyatékos gyermek tizedik életvének betöltéséig.

Ki minősül szülőnek?

A vér szerinti, az örökbe fogadó szülő, a szülővel együtt élő házastárs, az a személy, aki a saját háztartásában nevelt gyermeket örökbe kívánja fogadni, és az erre irányuló eljárás már folyamatban van.

Ha a gyermek a gyermekgondozási segélyre jogosító életkort már betöltötte, örökbefogadása esetén az örökbefogadó szülő jogosult gyermekgondozási segélyre?

A gyermek örökbefogadás előtti gondozásba történő kihelyezésének időpontjától számított hat hónap időtartamig gyermekgondozási segélyre jogosult az örökbefogadó szülő - a házastársi és rokoni örökbefogadás kivételével -, amennyiben a gyermek az örökbefogadás előtti gondozásba történő kihelyezésre a harmadik életévét már betöltötte, illetőleg ikergyermekek esetén tankötelessé vált, azonban a 10. életévét még nem töltötte be.

Amennyiben a gyermek a gyermekgondozási segélyre jogosító életkort (3. életév, ikergyermekek esetén a tankötelessé válás éve, tartósan beteg gyermek esetén 10. életév) az örökbefogadás előtti gondozásba történő kihelyezést követő hat hónapon belül tölti be, akkor az örökbefogadó szülő gyermekgondozási segélyre való jogosultsága a gyermek gyermekgondozási segélyre jogosító életkorának betöltését követően a jogosultság kezdő időpontjától számított hat hónap elteltéig meghosszabbodik.

Az örökbefogadó szülő ebben az esetben a gyermekgondozási segély folyósítása mellett kereső tevékenységet heti harminc órát meg nem haladó időtartamban folytathat.

Hány gyermek után vehető igénybe GYED, illetve GYES?

Amennyiben a szülőknél harmadik gyermekük születik, mielőtt az első gyermek után járó ellátások folyósítási ideje lejárt volna, akkor egyszerre mindhárom gyermek után folyósíthatóak a különböző ellátások, kivéve a GYES-t, amelyből egyszerre legfeljebb két ellátás folyósítható. Ez a korlátozás nem vonatkozik az ikergyermekekre, akik után gyermekenként egyszerre több GYES-t is lehet folyósítani; ilyen esetben az ugyanazon várandósságból született ikreket egy gyermekként kell figyelembe venni.

Az ikergyermekek után folyósított GYES mellett a 2014-ben születendő gyermek után is igénybe vehető majd a GYES?

Ikergyermekek esetén a gyermekek számától függő összegű ellátást folyósítanak. Ebben az esetben az ugyanazon váradósságból született ikreket egy gyermekként kell figyelembe venni, így a 2014-ben születendő gyermek után is igénybe vehető majd a gyermekgondozási segély.

Az első gyermek 2012-ben született, utána jelenleg GYES-t folyósítanak, a második gyermek 2014 januárjában születik. Jogosult lesz-e a szülő egyidejűleg az első gyermek után GYES-re, illetve második gyermek után terhességi-gyermekágyi segélyre?

Igen, a 2014. január 1-jén hatályba lépett módosítás eredményeképpen a családtámogatási ellátás – jelen esetben a gyermekgondozási segély – továbbfolyósításra kerül abban az esetben, ha 2014. január 1-jét követően újabb gyermek születik a családba, és a szülők utána szintén jogosultak ellátásra.

Fontos azonban tudni, hogy egyszerre csak az egyik szülő vehet igénybe gyermekeikre tekintettel ellátást; vagyis a közös háztartásban élő gyermek jogán a gyermekgondozási ellátásokat a szülők választása szerint bármelyik szülő igénybe veheti, azzal a korlátozással, hogy egyidejűleg mindkét szülő nem vehet igénybe gyermekgondozási ellátást. Pl. ha az első gyermek után az anya számára folyósítják az ellátást, akkor egy következő szülés esetén az újabb ellátást is kizárólag az anya igényelheti, így egyidejűleg mindkét ellátást az ő számára kell folyósítani.

A szülő 2013-ban GYES-ben részesült, de csak teljes munkaidőben sikerült elhelyezkednie, így az ellátásról lemondott. Milyen formában és hol tudja visszaigényelni az ellátást?

A gyermekgondozási segély újrafolyósítását a Magyar Államkincstár lakóhelye szerint illetékes igazgatóságánál kell megigényelni, a korábbi igénybejelentés alkalmával is kitöltött „Kérelem gyermekgondozási segély megállapítására” elnevezésű nyomtatványon.

Ha a szülők háztartásukban 2014. január 1-je előtt született, GYES-re jogosító életkorú gyermekeket nevelnek, jogosultak-e a különböző életkorú gyermekek után gyermekgondozási segélyre?

Ebben az esetben csak egy gyermek után folyósítható gyermekgondozási segély. Ha azonban a családnak 2014. január 1-jét követően születik gyermeke, utána is lehet folyósítani ellátást.

Ha az ikergyermeket nevelő szülő 2013-ban teljes munkaidőben helyezkedett el, s emiatt csak egy gyermek után részesült gyermekgondozási segélyben, 2014. január 1-jétől kérheti-e az ikergyermekek számának megfelelő GYES újrafolyósítását?

Igen, 2014. január 1-jét követően a gyermek egy éves kora után időbeli korlátozás nélkül lehet dolgozni, ezért az ikergyermeket nevelő szülő az ikergyermekek számának megfelelő összegű ellátásra jogosult abban az esetben is, ha napi 8 órában dolgozik.

A tartósan beteg, illetve súlyos fogyatékos gyermeket nevelő részére meddig állapítják meg a gyermekgondozási segélyt?

Ha a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, 10. életévének betöltéséig állapítják meg a gyermekgondozási segélyt.

Amennyiben a tartósan beteg, súlyosan fogyatékos gyermekre tekintettel családi pótlék iránti kérelmet még nem nyújtottak be, a tartós betegség, illetve súlyos fogyatékoság tényéről szóló, a magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségekről és fogyatékoságokról szóló jogszabály szerinti igazolást a gyermekgondozási segély iránti kérelemhez csatolni kell. Ha a gyermek a gyermekgondozási segély folyósításának ideje alatt válik tartósan beteggé, illetve súlyosan fogyatékosná és ennek tényét az igazolás benyújtásával az ellátást folyósító hatóságnál bejelentik, a családi pótlék magasabb összegben történő megállapítása, illetve a gyermekgondozási segélyre való jogosultság időtartamának megváltoztatása iránt új kérelmet nem kell benyújtani.

Milyen feltételek mellett jogosult a nagyszülő GYES-re?

A gyermek szülőjének vér szerinti, örökbe fogadó szülője, továbbá annak együtt élő házastársa (nagyszülő) is jogosult a gyermekgondozási segélyre, ha

- a gyermek az első életévét betöltötte,
- a gyermek gondozása, nevelése a szülő háztartásában történik,
- a gyermek szülei írásban nyilatkoznak arról, hogy a gyermekgondozási segélyről lemondanak és egyetértenek a gyermekgondozási segélynek nagyszülő részéről történő igénylésével, és
- a szülő háztartásában nincs másik olyan gyermek vagy ikergyermek, akire tekintettel gyermekgondozási segélyt folyósítanak.

A nagyszülő részére a gyermekgondozási segélyre való jogosultság a fenti feltételek fennállása esetén kizárólag akkor állapítható meg, ha

- ő maga megfelel az ellátásra való jogosultság feltételeinek, és
- a jogosultsági feltételek a szülő esetében is fennállnak.

Érinti-e a nagyszülő GYES-re való jogosultságát az, ha a szülő a gyermek után gyermekápolási táppénzt vesz igénybe?

Nem, a nagyszülő a gyermekgondozási segélyre ez esetben is jogosult.

Mely esetben kell megszüntetni a nagyszülő gyermekgondozási segélyre való jogosultságát?

A nagyszülő gyermekgondozási segélyre való jogosultságát akkor is meg kell szüntetni, ha olyan kizáró körülmény áll be, amely a szülő az ellátásnak saját maga általi igénybevétele esetén a gyermekgondozási segélyre való jogosultságának elvesztését vonná maga után.

Jogosult-e a nagyszülő gyermekgondozási segélyre, ha az édesanya napi 8 órában folytat kereső tevékenységet?

A nagyszülő abban az esetben is jogosult a gyermekgondozási segélyre, ha a szülő napi 8 órában folytat kereső tevékenységet.

A rehabilitációs ellátásban részesülő személy jogosult a gyermekgondozási segélyre?

Igen, 2012. július 27. napjától a rehabilitációs ellátásban részesülő személyek is kérhetik a gyermekgondozási segély megállapítását.

Van-e lehetőség a gyermekgondozási segély méltányossági alapon történő engedélyezésére?

Igen, a Kincstár vezetője – méltányossági jogkörben eljárva – gyermekgondozási segélyre való jogosultságot állapíthat meg a gyermeket nevelő személynek:

- ha a gyermek szülei a gyermek nevelésében három hónapot meghaladóan akadályoztatva vannak; megállapíthatja, illetőleg meghosszabbíthatja a jogosultságot;
- a gyermek általános iskolai tanulmányainak megkezdéséig, legfeljebb azonban a gyermek 8. életévének betöltéséig, ha a gyermek betegsége miatt a gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézményben nem gondozható.

Milyen igazolást kell csatolni a méltányossági kérelemhez?

A kérelemhez csatolni kell az igényben megjelölt októl függően:

- a szülők nyilatkozatát a gyermeknevelésben való akadályoztatásukról;

- a fekvőbeteg-gyógyintézet gyermekgyógyász, vagy gyermekpszichiáter szakorvosának igazolását arról, hogy a gyermek a gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézményben nem gondozható, nevelhető;

Hol kell benyújtani a méltányossági kérelmet?

A kérelmet formanyomtatványon az igénylő lakóhelye, tartózkodási helye szerinti Kincstárhoz kell benyújtani.

Lehet-e a gyermekgondozási segély mellett munkát végezni?

A gyermekgondozási segélyben részesülő szülő kereső tevékenységet a gyermek egyéves koráig nem folytathat. A gyermek első életévének betöltését követően a gyermekgondozási segély folyósítása mellett időbeli korlátozás nélkül lehet dolgozni.

Milyen feltételekkel dolgozhat a kiskorú szülő gyermekének gyámja?

A kiskorú szülő gyermekének gyermekgondozási segélyben részesülő gyámja időkorlátozás nélkül folytathat kereső tevékenységet.

A gyermekgondozási segélyben részesülő nagyszülő milyen feltételekkel folytathat kereső tevékenységet?

A gyermekgondozási segélyben részesülő nagyszülő kereső tevékenységet a gyermek hároméves kora után, heti harminc órát meg nem haladó időtartamban folytathat, vagy időkorlátozás nélkül, ha a munkavégzés az otthonában történik.

Az ikergyermekek nevelő szülőnek milyen összegű gyermekgondozási segélyt folyósítanak, ha keresőtevékenységet folytat?

Az ikergyermekek nevelő szülő gyermekgondozási segélyének havi összege a keresőtevékenység folytatása mellett is azonos az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének (2014-ben 28.500,- Ft) 2 gyermek esetén 200%-ával, 3 gyermek esetén 300%-ával, 4 gyermek esetén 400%-ával, 5 gyermek esetén 500%-ával, 6 gyermek esetén 600%-ával.

Előzetesen be kell-e jelenteni a munkáltatónak, ha a szülő meg kívánja szakítani a fizetés nélküli szabadságot?

Ha a munkavállaló a fizetés nélküli szabadságát meg kívánja szakítani, s dolgozni szeretne, a megszakítási szándékát előzetesen közölnie kell a munkáltatóval. A munkáltató, ha a munkavállaló a fizetés nélkül szabadság kezdetétől számított

- hat hónap letelte előtt kíván munkába állni, a bejelentést követő legfeljebb harminc nap,
- hat hónap elteltével vagy azt követően kíván munkába állni, a bejelentést követő legfeljebb hatvan nap elteltével köteles foglalkoztatási kötelezettségének eleget tenni.

Hány nap szabadság illeti meg a munkába való visszatérésekor azt a szülőt, aki gyermeke gondozása céljából fizetés nélküli szabadságot vett igénybe?

A szabadság megállapítására a Munka Törvénykönyve az irányadó, mely kimondja:

A munkavállalót minden munkaviszonyban töltött naptári évben rendszeres szabadság illeti meg, amely alap- és pótszabadságból áll.

A munkaviszony szünetelésének időtartamára a következő esetekben jár szabadság:

- a keresőképtelenséget okozó betegség tartamára;
- a szülési szabadság tartamára;
- a tizennégy éven aluli gyermek gondozása vagy ápolása miatt kapott fizetés nélküli szabadság első hat hónapjára (ha a fizetés nélküli szabadságot 2011. augusztus 1-je után vette igénybe)
- a harminc napot meg nem haladó fizetés nélküli szabadság tartamára;
- a tartalékos katonai szolgálat idejére, és
- minden olyan munkában nem töltött időre, amelyre a munkavállaló távolléti díj-, illetve átlagkereset-fizetésben részesül.

Mennyi időre jár szabadság, ha a szülő a fizetés nélküli szabadságot 2011. augusztus 1-je előtt vette igénybe?

Amennyiben a szülő a fizetés nélküli szabadságot 2011. augusztus 1-je előtt vette igénybe, esetében a szülési szabadság időtartamára (168 nap) időarányosan, valamint a szülési szabadság első évére (s nem az első hat hónapra) jár szabadság.

Az alapszabadság mértéke húsz munkanap.

A szabadság a munkavállaló

- huszonötödik életévétől huszonegy;
- huszonnyolcadik életévétől huszonkettő;
- harmincegyedik életévétől huszonhárom;
- harmincharmadik életévétől huszonnégy;
- harmincötödik életévétől huszonöt;
- harminchetedik életévétől huszonhat;

- harminckilencedik életévétől huszonhét;
- negyvenegyedik életévétől huszonnyolc;
- negyvenharmadik életévétől huszonkilenc;
- negyvenötödik életévétől harminc munkanapra emelkedik.

A gyermekgondozási segély folyósítása alatt a gyermeket el lehet-e helyezni a gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézménybe?

A gyermekgondozási segélyre való jogosultságot nem érinti, ha a gyermeket napközbeni ellátást biztosító intézményben helyezik el,

- ha a gyermekgondozási segélyre jogosult közoktatási intézményben a nappali oktatás munkarendje szerint tanul, illetőleg felsőoktatási intézmény nappali tagozatos hallgatója, vagy
- ha a napközbeni ellátást biztosító intézményben elhelyezett gyermek
- szülő esetén egyévesnél idősebb, vagy
- nagyszülő esetén három évesnél idősebb.

Nem minősül szociális intézményi elhelyezésnek a gyermek rehabilitációs, habilitációs célú foglalkoztatására irányuló napközbeni intézményi elhelyezése.

Ha a gyermeket napközbeni ellátást biztosító intézményben helyezik el, úgy az ellátás folyósítása szünetel.

Nem jár gyermekgondozási segély a nagyszülőnek, ha – a fentiekben meghatározott kivétellel - a gyermeket napközbeni ellátást biztosító intézményben, illetve nyári napközis otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben helyezik el.

Lehet-e a gyermekgondozási segély mellett részösszegű ápolási díjat folyósítani?

A gyermekgondozási segély folyósításával egyidejűleg lehetőség van a részösszegű ápolási díj megállapítására, ha az ápolásra szoruló gyermek fokozott ápolást igényel és emelt összegű ápolási díjat, vagy kiemelt ápolási díjat lehet utána megállapítani.

A fokozott ápolást igénylő személy után járó ápolási díj összege azonos a költségvetési törvényben meghatározott alapösszeg (2014-ban 29.500,- Ft) 150%-val (44.250,- Ft), a kiemelt ápolási díj 180%-val (53.100,- Ft). A gyermekgondozási segélyben részesülő személy, a gyermekgondozási segély és az ápolási díj összege közötti különbözetet kaphatja meg ápolási díjként részösszegben.

Méltányosságból meghosszabbítható-e a gyermekgondozási segély a tartósan beteg illetőleg súlyosan fogyatékos gyermek 10. életévének betöltésétől 14-dik életévének betöltéséig?

2006. január 1-jét követően nem állapítható meg méltányosságból az ellátás. A tartósan beteg gyermek 10. évének betöltését követően a szülő a helyi önkormányzattól kérheti az ápolási díj megállapítását, ha a gyermek önmaga ellátására képtelen, állandó gondozásra, ápolásra, felügyeletre szorul.

A gyermeknevelési támogatás (GYET)

Ki veheti igénybe a gyermeknevelési támogatást?

Gyermeknevelési támogatásra az a szülő vagy gyám jogosult, aki saját háztartásában három vagy több kiskorút nevel. A támogatás a legfiatalabb gyermek 3. életévétől 8. életévének betöltéséig jár.

Munkaviszonynak minősül-e a gyermeknevelési támogatás folyósításának időtartama (melyet a köznyelv „főállású anyaságnak” nevez)?

A gyermeknevelési támogatás folyósításának időtartama nyugdíjszerző szolgálati időnek minősül, de nem számít munkaviszonynak.

Méltányosságból meghosszabbítható-e a GYET?

A gyermeknevelési támogatás méltányosságból történő megállapítására, meghosszabbítására 1999. január 1-től nincs lehetőség.

Függ-e a támogatás az előzetes biztosítási időtől?

Nem, biztosítási időtől független az ellátás.

Lehet-e a gyermeknevelési támogatás mellett munkát végezni?

A gyermeknevelési támogatásban részesülő személy kereső tevékenységet heti harminc órát meg nem haladó időtartamban folytathat, vagy időkorlátozás nélkül, ha a munkavégzés otthonában történik.

A gyermeknevelési támogatás folyósítása alatt a gyermekeket el lehet-e helyezni a gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézménybe?

Igen, a gyermeknevelési támogatásban részesülő szülő időbeli korlátozás nélkül elhelyezheti gyermekeit óvodába, iskolai napközibe.

A gyermekgondozási támogatási formák (GYES, GYET) közös szabályai

Melyik szülő igényelheti az ellátásokat?

A gyermekgondozási támogatást a gyermekkel közös háztartásban élő szülők bármelyike igénybe veheti. Megállapodás hiányában a támogatást igénylő szülő személyéről - kérelemre - a gyámhatóság dönt.

Lehetőség van-e arra, hogy mindkét szülő részesüljön gyermekgondozási támogatásban?

Ha a szülők egyidejűleg több gyermek után lennének jogosultak a gyermekgondozási támogatás egyik vagy mindkét formájára, úgy a támogatást csak egy jogcímen, és csak az egyik szülő részére lehet megállapítani.

Hány gyermek után folyósítható gyermekgondozási segély?

Legfeljebb két gyermek után lehet gyermekgondozási segélyt folyósítani. Egyazon várandósságból született ikergyermekeket egy gyermekként kell figyelembe venni, ezért így a később született testvér után is megállapítható a gyermekgondozási segély.

Két ellátást csak abban az esetben lehet folyósítani, ha

- a család Gyes-re jogosító életkorú gyermekének (három év alatti vagy ikergyermekek vagy tartósan beteg gyermek) 2014. január 1-jét követően születik testvére, vagy
- mind a két gyermek 2014. január 1-jét követően született.

A gyermekgondozási segélyben részesülő szülő mely esetben jogosult terhességi-gyermekágyi segélyre vagy gyermekgondozási díjra?

Ha a következő gyermeke 2014. január 1-je után születik.

Mennyi a gyermekgondozási támogatás összege?

A gyermekgondozási támogatás havi összege - függetlenül a gyermekek számától - azonos az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegével (2014-ben 28.500,- forint) töredékhónap esetén egy naptári napra a havi összeg harmincad része jár.

Ikergyermek nevelése esetén mennyi a gyermekgondozási segély összege?

A gyermekgondozási segély havi összege ikergyermek esetén azonos az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének (28.500,- Ft) 2 gyermek esetén 200%-ával, 3 gyermek esetén 300%-ával, 4 gyermek esetén 400%-ával, 5 gyermek esetén 500%-ával, 6 gyermek esetén 600%-ával.

Kinek nem jár gyermekgondozási támogatás?

Nem jár gyermekgondozási támogatás annak a személynek, aki

A Szociális törvényben megjelölt rendszeres pénzellátás valamelyikében részesül, ide nem értve

- a gyermekgondozási támogatást, valamint a gyermekgondozási támogatás folyósítása mellett végzett kereső tevékenység után járó táppénzt, baleseti táppénzt, a kiemelt ápolási díjnak vagy az emelt összegű ápolási díjnak a kiegészítő összegét,
- a gyermekgondozási segélyre való jogosultság esetében a társadalombiztosítási nyugellátást, a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvény szerint társadalombiztosítási nyugellátással egy tekintet alá eső ellátást, a Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány által folyósított ellátásokról szóló kormányrendelet alapján folyósított ellátást, az egyházi jogi személy által folyósított egyházi, felekezeti nyugdíjat, a korhatár előtti ellátást, a szolgálati járandóságot, a balettművészeti életjáradékot, az átmeneti bányászjáradékot, a terhességi-gyermekágyi segélyt valamint a gyermekgondozási díjat, továbbá a rehabilitációs járadékot, rokkantsági járadékot, a megváltozott munkaképességű személyek ellátásait, a bányászok egészségkárosodási járadékát;
- olyan gyermek után igényli a támogatást, akit a Gyvt. alapján ideiglenes hatállyal elhelyeztek, átmeneti vagy tartós nevelésbe vettek, továbbá az Szt. alapján 30 napot meghaladóan szociális intézményben helyeztek el;
- előzetes letartóztatásban van, illetve szabadságvesztés büntetését tölti.

Ha elhunyt a gyermek, mikortól szüntetik meg a gyermekgondozási támogatás folyósítását?

Amennyiben a gyermekgondozási támogatásban részesülő személy az általa nevelt gyermek halála miatt elveszti támogatásra való jogosultságát, úgy a támogatás folyósítását a halálesetet követő hónap 1. napjától számított 3 hónap múlva kell megszüntetni.

A gyermekgondozási segély, illetve a gyermeknevelési támogatás folyósításának lejártát követően milyen ellátás megállapítását lehet kérni?

Ha a fenti ellátások megszűnését követően a szülő nem tud elhelyezkedni, és korábbi munkaviszonya alapján álláskeresési járadékra nem jogosult, a települési önkormányzat jegyzőjétől kérheti az aktív korúak ellátására való jogosultságának (foglalkoztatást helyettesítő támogatás vagy rendszeres szociális segély) megállapítását, ha a munkaügyi központtal legalább három hónapig együttműködött.

Szolgálati időnek számít-e a GYES és a GYET folyósításának időtartama?

Igen, 10 százalékos nyugdíjjáradék levonása mellett.

Milyen tény, adatot kell bejelenteni a gyermekgondozási támogatásban részesülőnek?

A gyermekgondozási támogatás folyósításának, szüneteltetésének időtartama alatt be kell jelenteni:

- a gyermek tartós betegségére, illetve súlyos fogyatékoságára okot adó körülmény megszűnését,
- ha az ellátásra jogosult - ide nem értve a kiskorú szülő gyermekének gyámját - a gyermek egyéves kora előtt, nagyszülő esetében a gyermek hároméves kora előtt folytat keresőtevékenységet,
- ha a gyermekgondozási segélyre jogosult nagyszülő a gyermek hároméves kora után folytat keresőtevékenységet, kivéve, ha a keresőtevékenység a heti 30 órát nem haladja meg, vagy ha a munkavégzés otthonában történik
- a gyermek napközbeni ellátását biztosító intézményben történő elhelyezését, ha az a rendeletben meghatározottaktól eltérő
- az ellátásra jogosult előzetes letartóztatásba vételét, illetve szabadságvesztés büntetésének megkezdését,
- az ellátásra jogosult három hónapot meghaladó, egybefüggő külföldi tartózkodásának tényét,
- nagyszülő által igénybe vett gyermekgondozási segély esetében mindazokat a körülményeket, amelyek akár a nagyszülő vonatkozásában, akár a szülő vonatkozásában a segélyre való jogosultság elvesztését vonják maguk után,
- az ellátásra jogosult nevének, fizetési számlaszámának vagy lakcímének megváltozását,

- a gyermeknek az ellátásra jogosult háztartásából történő kikerülését, továbbá - gyermeknevelési támogatás esetében - ha a háztartásba a 3. életévét még be nem töltött kiskorú kerül,
- ha a gyermeknevelési támogatásra jogosult személy folytat keresőtevékenységet, kivéve, ha a keresőtevékenység a heti 30 órát nem haladja meg, vagy időkorlátozás nélkül, ha a munkavégzés otthonában történik, valamint
- az EGT-államban történő munkavállalás vagy önálló vállalkozói tevékenység folytatásának tényét;
- a méltányossági jogkörben megállapított gyermekgondozási segély folyósításának, szüneteltetésének időtartama alatt a fentiekben túl
- a gyermek szüleinek a gyermek nevelésében történő akadályoztatásának megszűnését,
- a gyermek - méltányossági gyermekgondozási segély megállapítására okot adó - betegségének megszűnését.

Anyasági támogatás

Ki jogosult anyasági támogatásra?

Anyasági támogatásra a szülést követően az a nő jogosult, aki terhessége alatt legalább négy alkalommal – koraszülés esetén legalább egyszer – terhes gondozáson részt vett. Az anyasági támogatás az anyát akkor is megilleti, ha a gyermek halva született.

Az anyán kívül ki jogosult még anyasági támogatásra?

- az örökbefogadó szülő, ha a szülést követő 6 hónapon belül az örökbefogadást jogerősen engedélyezték,
- a gyám, ha a gyermek a születését követően 6 hónapon belül – jogerős határozat alapján – a gondozásába kerül.

Kinek folyósítják az anyasági támogatást, ha az anya a támogatás felvétele előtt meghal?

Amennyiben az anyasági támogatásra jogosult nő a támogatás felvételét megelőzően meghal, úgy az anyasági támogatást az anyával egy háztartásban élt apának kell kifizetni, ezen személy hiányában annak a személynek, aki a gyermek gondozását ellátja.

Milyen összegű az anyasági támogatás?

2014-ben az anyasági támogatás – gyermekekénti – összege azonos a gyermek születésének időpontjában érvényes öregségi nyugdíj legkisebb

összegének 225 százalékával (64.125,- Ft), ikergyermekek esetén 300 százalékával (85.550,- Ft).

Meddig lehet az anyasági támogatást kérelmezni?

A kérelmet a szülést követő 6 hónapon belül kell benyújtani. A határidő elmulasztása jogvesztő.

Mikor nem jár a támogatás?

Nem jár anyasági támogatás, ha

- a szülők a gyermek születését megelőzően nyilatkozatban hozzájárultak a gyermek örökbefogadásához;
- a megszületett gyermek a gyámhatóság jogerős határozata alapján családból kikerülést eredményező gyermekvédelmi gondoskodásban részesül.

Az anyasági támogatás - a szülést követő hat hónapon belül benyújtott igény esetén - megilleti a jogosultat, ha

- a gyermek örökbefogadásához való hozzájárulásról szóló nyilatkozatot visszavonták;
- a családból kikerülést eredményező gyermekvédelmi gondoskodást megszüntetik, és a továbbiakban az anya gondoskodik a gyermek neveléséről.

Milyen igazolásokat kell bemutatni az anyasági támogatás igényléséhez?

A kérelemhez csatolni kell

- a várandósgondozást végző védőnő igazolásának másolatát arról, hogy a szülő nő - a várandósgondozási könyvben rögzítettek tanúsága szerint - a szükséges alkalommal részt vett a várandósgondozáson;
- a gyermek örökbefogadását engedélyező jogerős határozat másolatát;
- a jogerős gyámrendelő határozat másolatát.

Amennyiben a szülő nő hitelt érdemlően igazolja, hogy a terhesség időtartama alatt legalább 5 hónap időtartamig egybefüggően külföldön tartózkodott, a terhes gondozást végző orvos igazolását nem kell a kérelméhez csatolnia.

A kérelem benyújtásával egyidejűleg be kell mutatni, vagy csatolni kell

- halva született gyermek esetén a halvaszületés tényét bizonyító okirat másolatát,
- az anya halotti anyakönyvi kivonatának másolatát, ha az anya a támogatás felvételét megelőzően meghalt,

- a gyermek örökbefogadásához való hozzájárulás visszavonásáról szóló nyilatkozat másolatát,
- a családból kikerülést eredményező gyermekvédelmi gondoskodás megszüntetéséről szóló gyámhatósági határozat másolatát.

Hogyan történik az anyasági támogatás folyósítása?

Az anyasági támogatás iránti kérelmet az igényelbíráló szerv a kérelem megérkezését követő naptól számított nyolc napon belül elbírálja, a jogosultság megállapítása esetén a támogatást fizetési számlára vagy kifizetési utalványon kiutalja.

II. A CSALÁDTÁMOGATÁSI ELLÁTÁSOKRA (CSALÁDI PÓTLÉK, GYES, GYET, ANYASÁGI TÁMOGATÁS) VONATKOZÓ KÖZÖS SZABÁLYOK

AZ IGÉNYELBÍRÁLÁS SZABÁLYAI

Milyen formában kell kérni a családtámogatási ellátás megállapítását?

A családtámogatási ellátásra való jogosultság megállapítása iránti kérelmet a Magyar Államkincstár által e célra rendszeresített formanyomtatványon vagy – az anyasági támogatás kivételével – az annak megfelelő adattartalommal rendelkező elektronikus űrlapon kell benyújtani. A Magyar Államkincstár a hatáskörébe tartozó ügyekben az elektronikus kapcsolattartás lehetőségét önálló portálon megjelenő, de az ügyfélkapuhoz csatlakozó szolgáltatással biztosítja.

Hol lehet benyújtani a családtámogatási ellátás megállapítása iránti kérelmet?

A kérelem személyesen vagy postai úton benyújtható

- a Magyar Államkincstár ügyfélszolgálatánál,
- az integrált ügyfélszolgálatnál (kormányablak), vagy
- a kérelmező munkahelyén működő társadalombiztosítási kifizetőhelyen.

A társadalombiztosítási kifizetőhelyen benyújtott kérelmet a kifizetőhely annak érkeztetését követően három munkanapon belül továbbítja a Magyar Államkincstár kérelmező lakcíme szerint illetékes területi szervéhez.

Mikortól jár az ellátás, illetve visszamenőleg meg lehet-e állapítani?

Az ellátás a kérelem benyújtásának időpontjától jár, feltéve, hogy a benyújtás időpontjában a jogosultsági feltételek fennállnak. Az ellátást a kérelem késedelmes benyújtása esetén, visszamenőleg legfeljebb két hónapra, a kérelem benyújtásának napját megelőző második hónap első napjától kell megállapítani, ha a jogosultsági feltételek ettől az időponttól kezdve fennállnak.

Ki folyósítja az ellátásokat?

- az igénylő lakóhelye szerint illetékes Kincstár;
- a már említett szerveknél működő családtámogatási kifizetőhely

Hogyan folyósítják az ellátást?

A családtámogatási ellátást - ide nem értve a természetben nyújtott családi pótlékot, valamint a jogosultnak való folyósítása tekintetében felfüggesztett iskoláztatási támogatást - a Magyar Államkincstárnak a jogosult lakó- vagy tartózkodási helye szerint illetékes Regionális Igazgatósága a jogosult, vagy - amennyiben a jogosult nevében az ellátás megállapítása iránti kérelmet a törvényes képviselőtől ellátó személy nyújtotta be - a jogosult 16. életévének betöltéséig a törvényes képviselő pénzforgalmi szolgáltatójánál vezetett fizetési számlájára utalja, vagy postai utalványon folyósítja.

A családtámogatási kifizetőhely a családtámogatási ellátások jogosult részére történő kifizetéséről - ide nem értve az anyasági támogatást, továbbá a természetben nyújtott családi pótlékot és a jogosultnak való folyósítása tekintetében felfüggesztett iskoláztatási támogatást - a munkabér kifizetésével megegyező módon gondoskodik.

Mikor szünetel az ellátás folyósítása?

Az ellátás szünetel a jogosult távolléte alatt, ha a jogosult három hónapot meghaladó időtartamra olyan államba távozik, amely nem

- az Európai Unió tagállama,
- az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más állam,
- olyan állam, amelynek állampolgára az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállást élvez, vagy
- az egyéb ellátás folyósításának időtartama alatt, ha a külszolgálatot vagy külföldi szolgálatot teljesítő személy részére az e törvény alapján ellátásra jogosító gyermekre tekintettel jogszabály alapján egyéb ellátást folyósítanak.

Mi történik akkor, ha az ellátás elutasítása, megállapítása nem a jogszabályok szerint történt?

Ha a kérelem elbírálása után megállapítást nyer, hogy a kérelmet jogszabálysértő módon elutasították, vagy alacsonyabb összegű ellátást állapítottak meg, illetőleg folyósítottak, úgy a jogszabálysértés megállapításától visszafelé számított három éven belül járó összeget ki kell fizetni.

Mi történik a jogosult halála esetén a fel nem vett ellátással?

A jogosult halála esetén az esedékes és fel nem vett ellátás – az anyasági támogatás kivételével - azt a személyt illeti meg, aki az elhalálozást követően a gyermek neveléséről saját háztartásában gondoskodik. Az ellátást – az anyasági támogatás kivételével - az esedékességtől számított egy éven belül lehet felvenni.

Az ellátások iránti kérelmek benyújtásakor kell-e illetéket fizetni?

Az ellátás iránti igény érvényesítésével kapcsolatos valamennyi eljárás illeték- és költségmentes.

Az igénylő milyen irattal igazolja a családtámogatási ellátásra való jogosultságát?

A családtámogatási ellátásra való jogosultságot

- a szülővel együtt élő házastárs a házassági anyakönyvi kivonata,
- a nevelőszülő, a hivatásos nevelőszülő a gyermek nála történő elhelyezéséről rendelkező határozat,
- a gyám a gyámrendelő határozat,
- az a személy, aki a saját háztartásában nevelt gyermeket örökbe kívánja fogadni, és az erre irányuló eljárás már folyamatban van, a gyámhivatal kötelező gondozásba történő kihelyezést elrendelő határozata,
- az a személy, akihez a gyermeket ideiglenes hatállyal elhelyezték, az ideiglenes hatályú elhelyezést elrendelő határozat bemutatásával vagy másolatának csatolásával igazolja.

Ha az igénylő egyidejűleg több ellátás megállapítását kéri (pl. családi pótlék, anyasági támogatás) mindegyik kérelemhez csatolni kell a kérelem elbírálásához szükséges iratokat?

Amennyiben a kérelmező több családtámogatási ellátás megállapítása iránt egyidejűleg nyújt be kérelmet, akkor a kérelem elbírálásához szükséges adatokat csak egy alkalommal kell feltüntetnie és azon iratokat, amelyek több kérelem elbírálásához is szükségesek, csak az egyik kérelemhez kell csatolnia.

Mit kell tudni a bejelentési kötelezettségről?

Az ellátásra jogosult az igényelbíró szervnek 15 napon belül köteles bejelenteni minden olyan tény, adatot, amely a jogosultságot, vagy annak összegét érinti.

JOGALAP NÉLKÜL FELVETT ELLÁTÁS

Ki veszi fel jogalap nélkül az ellátást?

Jogalap nélkül veszi igénybe az ellátást az a személy, aki

- arra nem jogosult, vagy
- kevesebb összegre jogosult, mint amelyet számára folyósítottak.

Mi a teendő a jogalap nélkül felvett ellátással?

Az, aki ellátást jogalap nélkül vett fel, köteles azt visszafizetni, ha erre a felvételtől számított harminc napon belül határozattal kötelezték. Ezen idő elteltével a jogalap nélkül felvett ellátást attól lehet visszakövetelni, akinek az ellátás felvétele felróható, feltéve, hogy a felvételtől vagy az ellátás megszűnésétől kevesebb, mint három év telt el.

Mikor róható fel valakinek az ellátás felvétele?

Az ellátásban részesülő tudta, hogy az ellátás őt nem illeti meg, de ennek ellenére ő azt felvette, továbbá, ha az ellátásban részesülő a saját gondatlanságából fakadóan nem tudta, hogy az ellátás őt nem illeti meg, de a körülményekből az következik, hogy ezt tudnia kellett volna.

Hogyan értesül az érintett visszafizetési kötelezettségéről?

A jogalap nélkül felvett ellátás visszafizetéséről határozatban dönthetnek.

Ki dönt a visszafizetésről?

A jogalap nélkül felvett ellátás visszafizetésére kötelező határozatot az a szerv hozza, amely azt folyósította.

Az igényelbíráló szerv meddig érvényesítheti a követelést?

Az igényelbíráló szerv a követelést a jogalap nélkül felvett ellátás utolsó kifizetésétől számított három éven belül érvényesítheti. Ha a követelésre alapot adó magatartás a bíróság jogerős ítélete szerint bűncselekmény, úgy a követelés három éven túl is érvényesíthető mindaddig, amíg a bűncselekmény büntethetősége el nem évül.

Hogyan történik az ellátás levonása?

A jogalap nélkül felvett ellátás összegét a még folyósított ellátásból vonják le. Ha már nem folyósítják, úgy bármely más ellátás összegéből levonható.

Az ellátásból milyen mértékben vonható le a követelés?

A levonás összege a folyósított ellátás 33 százalékát nem haladhatja meg. A levonással meg nem térült, illetőleg csak hosszabb idő alatt megtérülő követelés összegét az ellátást igénybe vevő keresetéből is le lehet vonni.

Ha a befizetésre kötelezett szerv, személy a fizetésre kötelező határozat vagy a fizetési meghagyás jogerőre emelkedésétől számított 10 napon belül fizetési kötelezettségét nem teljesíti, úgy a határozatot hozó, illetőleg a fizetési meghagyást kibocsátó Kincstár a követelést adók módjára hajtatja be.

Méltányosságból kérhető-e a jogalap nélkül kifizetett, s emiatt visszakövetelt családtámogatási ellátás összegének elengedése vagy mérséklése?

A jogalap nélkül kifizetett és jogerős határozat alapján visszakövetelt családtámogatási ellátás összegét kérelemre a Kincstár vezetője kivételes méltányosságból elengedheti, vagy mérsékelheti, ha annak megfizetése az adós és vele együtt élő közeli hozzátartozó megélhetését súlyosan veszélyezteti és a behajtási eljárás eredménytelen volt.

A jogalap nélkül kifizetett és jogerős határozat alapján visszakövetelt családtámogatási ellátás összegét a magánszemély kérelmére a kincstár vezetője méltányosságból elengedheti, ha a visszafizetésre kötelezett személy az ellátás teljes összegét az arra jogosult személynek átadta, a felvett ellátás összege nem haladja meg a jogosultat megillető összeget és a jogosult nem részesült egyidejűleg az ellátásban.

Ebben az esetben a méltányossági kérelmet a visszafizetésre kötelező határozatot hozó szervnél kell benyújtani. A kérelemhez csatolni kell a jogalap nélkül felvett ellátás jogosultnak történő átadásáról és annak átvételéről szóló - az átadott összeg megjelölését és az átadás időpontját is tartalmazó - nyilatkozatot. A nyilatkozatot magánokirati formába kell foglalni, valamint el kell látni az átadó és az átvevő személy aláírásával.

A visszakövetelt családtámogatási ellátás mely esetben veszélyezteti súlyosan a megélhetést?

Ha a közös háztartásban élő családban

- az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének kétszeresét (57.000,- Ft) vagy
- magasabb összegű családi pótlékra jogosító gyermek, vagy magasabb összegű családi pótlékra vagy fogyatékosági támogatásra jogosult személy él vagy

- három vagy több kiskorú ellátásáról kell gondoskodni.

Jogorvoslat

Lehet-e az igényelbíráló szerv döntése ellen fellebbezéssel élni?

Ha az ügyfél az igényelbíráló szerv döntésével, vagy a határozathozatal mellőzése esetén intézkedésével nem ért egyet, úgy a kézhezvételtől, illetve az intézkedésről való tudomásszerzéstől számított tizenöt napon belül fellebbezéssel élhet.

III. A BIZTOSÍTÁSI JOGVISZONYHOZ KÖTÖTT ELLÁTÁSOK

Ki minősül biztosítottnak?

Az, aki

- a munkaviszonyban (ideértve az országgyűlési képviselőt is), közalkalmazotti, közszolgálati jogviszonyban, kormányzati szolgálati viszonyban, ügyészségi szolgálati jogviszonyban, bírósági jogviszonyban, igazságügyi alkalmazotti szolgálati viszonyban, nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban, ösztöndíjas foglalkoztatási jogviszonyban, közfoglalkoztatási jogviszonyban álló személy, a Magyar Honvédség, a rendvédelmi szervek, az Országgyűlési Őrség, a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal hivatásos állományú tagja, a Magyar Honvédség szerződéses állományú tagja, a katonai szolgálatot teljesítő önkéntes tartalékos katona (a továbbiakban: munkaviszony), tekintet nélkül arra, hogy foglalkoztatása teljes vagy részmunkaidőben történik,
- a szövetkezet tagja – ide nem értve az iskolaszövetkezet nappali rendszerű oktatás keretében tanulmányokat folytató tanuló, hallgató tagját –, ha a szövetkezet tevékenységében munkaviszony, vállalkozási vagy megbízási jogviszony keretében személyesen közreműködik,
- a tanulószerveződés alapján szakképző iskolai tanulmányokat folytató tanuló,
- az álláskeresési támogatásban részesülő személy,
- a kiegészítő tevékenységet folytató nem minősülő egyéni vállalkozó,
- a kiegészítő tevékenységet folytató nem minősülő társas vállalkozó,
- a díjazás ellenében munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony keretében (megbízási szerződés alapján, egyéni vállalkozónak nem minősülő vállalkozási jogviszonyban) személyesen munkát végző személy – a külön törvényben meghatározott közérdekű önkéntes tevékenységet végző személy kivételével –, amennyiben az e tevékenységéből származó, tárgyhavi járulékalapot képező jövedelme eléri a minimálbér harminc százalékát, illetőleg naptári napokra annak harmincad részét,
- az egyházi szolgálatot teljesítő egyházi személy (a továbbiakban: egyházi személy), kivéve a saját jogú nyugdíjast,

- a mezőgazdasági őstermelő, ha a reá irányadó nyugdíjkorhatárig hátralévő idő és a már megszerzett szolgálati idő együttesen legalább 20 év, kivéve
- 1. az őstermelői tevékenységet közös igazolvány alapján folytató kiskorú személyt és a gazdálkodó család kiskorú tagját,
- 2. az egyéb jogcímen – ide nem értve a g) pont és a (2) bekezdés szerint – biztosítottat,
- 3. a saját jogú nyugdíjast és az özvegyi nyugdíjban részesülő személyt, aki a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte. (1997. évi LXXX. törvény (Tbj) 5. §)

Mely időtartam alatt szünetel a biztosítás?

- a fizetés nélküli szabadság ideje alatt, kivéve, ha a fizetés nélküli szabadság idejére terhességi-gyermekágyi segély, gyermekgondozási díj, gyermekgondozási segély vagy gyermeknevelési támogatás kerül folyósításra, vagy a fizetés nélküli szabadságot tizenkét évesnél fiatalabb beteg gyermek ápolása címén veszik igénybe, azt önkéntes tartalékos katonai szolgálat teljesítése céljából veszik igénybe,
- az igazolatlan távollét időtartama alatt,
- a munkavégzési (szolgálatteljesítési) kötelezettség alóli mentesítés ideje alatt, kivéve, ha a munkavégzés alóli mentesítés idejére a munkaviszonyra vonatkozó szabály szerint átlagkereset jár, vagy munkabér (illetmény), átlagkereset (távolléti díj), táppénzfizetés történt,
- az előzetes letartóztatás, szabadságvesztés tartama alatt, kivéve, ha a letartóztatottat az ellene emelt vád alól jogerősen felmentették, vagy a büntetőeljárást megszüntették, továbbá, ha az elítéltet utóbb a bíróság jogerősen felmentette,
- az ügyvédi tevékenység szünetelésének ideje alatt, a közjegyző, a szabadalmi ügyvivő kamarai tagságának szüneteltetése alatt,
- az egyéni vállalkozói tevékenység szünetelésének ideje alatt,
- az állat-egészségügyi szolgáltató tevékenységet végző állatorvos tevékenységének szünetelése alatt,
- a tanulószerveződés szüneteltetésének időtartama alatt.

Mely esetben áll fenn mégis a biztosítás?

Ha a fizetés nélküli szabadságot:

- a fizetés nélküli szabadság idejére gyermekgondozási díj, gyermekgondozási segély vagy gyermeknevelési támogatás kerül folyósításra, vagy

- a fizetés nélküli szabadságot tizenkét évesnél fiatalabb beteg gyermek ápolása címén veszik igénybe.

Melyek a biztosítottakat megillető pénzbeli ellátások?

- táppénz
- gyermekápolási táppénz
- terhességi-gyermekágyi segély
- gyermekgondozási díj

Ha a család különböző életkorú gyermekeket nevel, a gyermekek után mely esetben lehet egyidejűleg ellátást (gyermekgondozási díjat, terhességi-gyermekágyi segélyt, gyermekgondozási segélyt, gyermeknevelési támogatást, táppénzt) is folyósítani?

Abban az esetben, ha

- a gyermekek 2014. január 1-jét követően születnek,
- a család ellátásra jogosító életkorú gyermekének 2014. január 1-jét követően születik testvére.

Mi alapján számítják ki az egészségbiztosítási pénzbeli ellátást?

Az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásai (terhességi-gyermekágyi segély, a gyermekgondozási díj, a táppénz) összegének megállapításánál az ellátásra való jogosultság kezdő napján fennálló biztosítási jogviszonyban elért jövedelmet veszik figyelembe.

Jövedelem: az irányadó időszakban a biztosított által elért, pénzbeli egészségbiztosítási járulék alapját képező jövedelem.

Lehet-e előleget megállapítani, ha a rendelkezésre álló adatokból nem állapítható meg a pénzbeli ellátás összege?

Igen. Ha a pénzbeli ellátásra való jogosultság esetén a pénzbeli ellátás összege az elbíráláshoz szükséges adatok hiánya miatt harminc napon belül nem határozható meg, a rendelkezésre álló adatok alapján az igénylő részére előleget kell megállapítani.

TÁPPÉNZ

Ki jogosult táppénzre?

Táppénzre jogosult az, aki a biztosítás fennállása alatt keresőképtelenné válik és a járulék törvényben meghatározott mértékű pénzbeli egészségbiztosítási járulék fizetésére kötelezett.

Ki minősül keresőképtelennek?

- aki betegsége miatt munkáját nem tudja ellátni;
- aki terhessége, illetőleg szülése miatt nem tudja munkáját ellátni, és terhességi-gyermekágyi segélyre nem jogosult;
- az anya, ha kórházi ápolás alatt álló egyévesnél fiatalabb gyermekét szoptatja;
- a szülő a tizenkét évesnél fiatalabb gyermeke kórházi kezelése időtartamára abban az esetben, ha a gyermeke mellett tartózkodik a fekvőbeteg-ellátást nyújtó intézményben;
- a szülő, aki tizenkét évesnél fiatalabb beteg gyermekét otthon ápolja és a gyermeket a saját háztartásában neveli;
- aki fekvőbeteg-gyógyintézeti ellátásban betegségének megállapítása vagy gyógykezelése miatt részesül;
- akit közegészségügyi okból foglalkozásától eltiltanak és más beosztást nem kap, vagy akit közegészségügyi okból hatóságilag elkülönítenek, továbbá aki járványügyi, illetőleg állat-egészségügyi zárlat miatt munkahelyén megjelenni nem tud és más munkahelyen (munkakörben) átmenetileg sem foglalkoztatható;
- a méltányosságból adható táppénz tekintetében a szülő, aki 12 éves, vagy annál idősebb, de 18 évesnél fiatalabb beteg gyermekét otthon ápolja, vagy

a 12 éves, vagy annál idősebb, de 18 évesnél fiatalabb gyermeke kórházi kezelése időtartamára abban az esetben, ha a szülő a gyermeke mellett tartózkodik a fekvőbeteg-ellátást nyújtó intézményben.

Meddig jár a táppénz?

Táppénz a keresőképtelenség tartamára jár, legfeljebb azonban a biztosítási jogviszony fennállásának időtartama alatt egy éven át.

A biztosított, ha részére betegszabadság jár, keresőképtelenség esetében táppénzre legkorábban a betegszabadságra való jogosultság lejártát követő naptól jogosult.

Az, aki keresőképtelenségét közvetlenül megelőző egy évnél rövidebb ideig volt folyamatosan biztosított, táppénzt csak a folyamatos biztosításának megfelelő időn át kaphat.

Mely esetben folyamatos a biztosítás?

A biztosításban töltött idő akkor folyamatos, ha abban 30 napnál hosszabb megszakítás nincs. A 30 napi megszakítás időtartamába nem számít be a táppénz, a baleseti táppénz, a terhességi-gyermekágyi segély, a

gyermekgondozási díj - kivéve a felsőoktatásban részt vevők részére megállapított gyermekgondozási díj - és a gyermekgondozási segély folyósításának az ideje.

Mely esetben áll fenn megszakítás nélkül a biztosítás?

A biztosítás megszakítás nélkül akkor áll fenn, ha abban a szabadnap, a heti pihenőnap és a munkaszüneti nap kivételével egy nap megszakítás sincs.

A hét minden napjára jár táppénz?

A táppénz minden naptári napra jár, ideértve a szabadnapot, a heti pihenőnapot és a munkaszüneti napot is.

Mikor nem jár táppénz?

Nem jár táppénz

- a keresőképtelenségnek arra az időtartamára, amelyre a biztosított átlagkeresetre jogosult (betegszabadság időtartama) illetőleg, amely alatt a biztosítás szünetel, munkavégzési kötelezettség hiányában keresetvesztés nincs, továbbá a betegszabadság lejártát követő szabadnapra és heti pihenőnapra, ha az azt követő munkanapon (munkaszüneti napon) a keresőképtelenség már nem áll fenn,
- a keresőképtelenségnek arra a tartamára, amelyre a biztosított a teljes keresetét megkapja, illetve, ha a keresetét részben kapja meg, a részben megkapott kereset után,
- a gyermekgondozási segély folyósításának az idejére, ide nem értve a segély mellett végzett munka alapján járó táppénzt,
- az előzetes letartóztatás és a szabadságvesztés tartamára,
- a saját jogú nyugdíj folyósításának időtartamára,
- a korhatár előtti ellátás, a szolgálati járandóság, a balettművészeti életjáradék és az átmeneti bányászjáradék folyósításának az idejére, ide nem értve a korhatár előtti ellátás, a szolgálati járandóság, a balettművészeti életjáradék, illetve az átmeneti bányászjáradék mellett végzett munka alapján járó táppénzt.

Mennyi a táppénz összege?

A táppénz összege a figyelembe vehető jövedelem naptári napi átlagának

- **hatvan százalék**a folyamatos, legalább kétévi biztosítási idő esetében,
- **ötven százalék**a
- két évnél rövidebb folyamatos biztosítási idő esetében,
- a fekvőbeteg-gyógyintézeti ellátás tartama alatt, valamint

- a szülő a tizenkét évesnél fiatalabb gyermeke kórházi kezelése időtartama alatt abban az esetben, ha a gyermeke mellett tartózkodik a fekvőbeteg-ellátást nyújtó intézményben,

azzal, hogy a táppénz egy napra járó összege nem haladhatja meg a jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér (2014-ben 101.500,- Ft) 200 százalékának harmincad részét (6.766,- Ft).

Hogyan számítják ki a táppénz összegét?

1. Főszabályként a táppénz összegét a táppénzre jogosultság kezdő napját közvetlenül megelőző naptári évben elért jövedelem naptári napi átlaga alapján állapítják meg.
2. Ha a biztosított a keresőképtelenséget megelőző évben nem rendelkezett legalább 180 naptári napi jövedelemmel, a táppénz összegét a táppénzre jogosultság kezdő napját megelőző 180 naptári napi jövedelem napi átlaga alapján állapítják meg. A 180 naptári napi jövedelmet legfeljebb a táppénzre jogosultság kezdő napját közvetlenül megelőző naptári év első napjáig lehet figyelembe venni, ha a biztosítási idő folyamatos. A folyamatos biztosítási idő megszakítása esetén a táppénz alapjaként a megszakítást megelőző jövedelmet nem lehet figyelembe venni.
3. Ha a biztosítottnak azért nem volt a (1)-(2) pontban meghatározott időtartamban figyelembe vehető jövedelme, mert táppénzben, terhességi-gyermekágyi segélyben, gyermekgondozási díjban részesült, a táppénz naptári napi összegét a korábban folyósított ellátás alapját képező összeg figyelembevételével kell megállapítani, ha az a 4. pont szerint megállapított összegnél kedvezőbb.
4. Ha a biztosított a (1)-(2) pontban meghatározott időszakban nem rendelkezik 180 naptári napi jövedelemmel, de a táppénzre való jogosultság első napját megelőzően van legalább 180 napi folyamatos biztosítási jogviszonya, táppénzét a tényleges, ennek hiányában a szerződés szerinti jövedelme alapján kell megállapítani.
5. Ha a biztosított a (1)-(2) pontban meghatározott időszakban nem rendelkezik 180 naptári napi jövedelemmel, és a táppénzre való jogosultság első napját megelőzően nincs legalább 180 naptári napi folyamatos biztosítási jogviszonya, táppénzét a jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér alapulvételével állapítják meg, kivéve, ha a tényleges vagy a szerződés szerinti jövedelme a minimálbért nem éri el. Ez esetben a táppénz alapja a tényleges, ennek hiányában a szerződés szerinti jövedelem.

Hogyan kell megállapítani a táppénzt abban az esetben, ha a szülő a gyermeknevelési támogatás, az ápolási díj, a korhatár előtti ellátás, a szolgálati járandóság, a balettművészeti életjáradék vagy az átmeneti bányászjáradék folyósítása alatt keresőtevékenységet folytat, s keresőképtelenné válik?

A táppénzre vonatkozó rendelkezéseket azzal az eltéréssel alkalmazzák, hogy

- a táppénzfolyósítás időtartamának megállapításánál biztosítási időként csak a gyermeknevelési támogatás, az ápolási díj, a korhatár előtti ellátás, a szolgálati járandóság, a balettművészeti életjáradék vagy az átmeneti bányászjáradék folyósításának időtartama alatt biztosítási jogviszonyban töltött napokat lehet figyelembe venni,
- a táppénz összegének megállapításánál a biztosítási jogviszonynak a fenti időtartama alatt elért jövedelmet kell figyelembe venni.

A GYERMEKÁPOLÁSI TÁPPÉNZ

Meddig veheti igénybe az anya (apa) a gyermekápolási táppénzt?

- egyévesnél fiatalabb gyermek szoptatása, illetőleg otthoni ápolása és – a gyermek fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézményben történő kezelése esetén – a fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézményben történő tartózkodás címén a gyermek egyéves koráig;
- egyévesnél idősebb, de háromévesnél fiatalabb gyermek otthoni ápolása és – a gyermek fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézményben történő kezelése esetén – a fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézményben történő tartózkodás címén évenként és gyermekenként nyolcvannégy naptári napon át;
- háromévesnél idősebb, de hatévesnél fiatalabb gyermek otthoni ápolása és – a gyermek fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézményben történő kezelése esetén – a fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézményben történő tartózkodás címén évenként és gyermekenként negyvenkettő, egyedülállónak nyolcvannégy naptári napon át;
- hatévesnél idősebb, de tizenkét évesnél fiatalabb gyermek otthoni ápolása és – a gyermek fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézményben történő kezelése esetén – a fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézményben történő tartózkodás címén évenként és gyermekenként tizennégy, egyedülállónak huszonnyolc naptári napon át.

Méltányosságból adható táppénz a szülő részére, ha 12 éves, vagy annál idősebb, de 18 évesnél fiatalabb beteg gyermekét otthon ápolja, vagy a 12 éves, vagy annál idősebb, de 18 évesnél fiatalabb gyermeke kórházi kezelése időtartamára abban az esetben, ha a szülő a gyermeke mellett tartózkodik a fekvőbeteg ellátást nyújtó intézményben.

Ha az anya GYED-en van, az apa ugyanarra a gyermekre tekintettel kérheti-e a gyermekápolási táppénz megállapítását?

Ugyanarra a gyermekre tekintettel, amelyikkel az egyik szülő GYED-en van, a másik szülő nem kérheti a gyermekápolási táppénz megállapítását. Ha azonban a családban több gyermek nevelkedik, a másik gyermek betegsége esetén az apának megállapíthatják a gyermekápolási táppénzt.

Hogyan számítják ki a gyermekápolási táppénzt?

A gyermekápolási táppénz összegét is a fent ismertetett szabályok szerint állapítják meg.

A TERHESSÉGI-GYERMEKÁGYI SEGÉLY

Ki jogosult terhességi-gyermekágyi segélyre?

Terhességi-gyermekágyi segélyre jogosult, aki a szülést megelőzően két éven belül 365 napon át biztosított volt, és

- a biztosítás tartama alatt vagy a biztosítás megszűnését követő negyvenkét napon belül szül, vagy
- a biztosítás megszűnését követően negyvenkét napon túl baleseti táppénz folyósításának, az ideje alatt vagy a folyósítás megszűnését követő huszonnyolc napon belül szül.

Az előzetes 365 nap biztosítási időbe milyen időtartamot lehet beszámítani?

A terhességi-gyermekágyi segélyre jogosultsághoz szükséges előzetes 365 napi biztosítási időbe be kell számítani

- a biztosítás megszűnését követő baleseti táppénz, terhességi-gyermekágyi segély, gyermekgondozási díj - kivéve a felsőoktatásban részt vevők részére megállapított gyermekgondozási díj - folyósításának az idejét,
- közép- vagy felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán egy évnél hosszabb ideje folytatott tanulmányok idejéből 180 napot,
- a rehabilitációs járadék, rehabilitációs ellátás folyósításának idejét.

Mely esetben lehet a biztosítási idő beszámítást alkalmazni?

Ha a szülő ugyan biztosítási jogviszonyban, pl. munkaviszonyban áll, de munkaviszonyában nem tudta megszerezni a szükséges 365 napot. Ebben az esetben a ténylegesen megszerzett biztosítási idejébe számítják be a fent meghatározott időtartamokat. Pl. az édesanya a főiskola elvégzése után munkaviszonyt létesített, de gyermeke születéséig csak 300 napot dolgozott. Ebben az esetben a megszerzett biztosítási idejébe beszámítják a felsőoktatási intézményben folytatott tanulmányok időtartamát, jelen esetben 65 napot.

Milyen időtartamra jár a terhességi-gyermekágyi segély?

A terhességi-gyermekágyi segély a szülési szabadságnak megfelelő időtartamra jár. A terhességi-gyermekágyi segély legfeljebb a gyermek születését követő 168. napig jár, kivéve a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvényben a koraszülött gyermekek esetében a szülési szabadságra vonatkozó rendelkezés alkalmazásakor. Ha a terhességi-gyermekágyi segély iránti kérelem a szülés várható időpontját megelőző 28 napnál korábban kerül benyújtásra, akkor a kérelem elbírálására vonatkozó határidő a szülés várható időpontját megelőző 28. napon kezdődik.

Az édesanyán kívül kinek állapítható még a terhességi-gyermekágyi segély?

Terhességi gyermekágyi segély a szülési szabadságnak megfelelő időtartam még hátralévő tartamára

- annak a nőnek is jár, aki a csecsemőt örökbefogadási szándékkal nevelésbe vette, a gondozásba vétel napjától,
- annak a gyámnak is jár, aki a csecsemőt jogerős döntés alapján gondozza, a kirendelés napjától,
- a csecsemőt gondozó vér szerinti apának is jár, ha a szülő nő az egészségügyi szolgáltató által – az e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározott adattartalmú nyomtatvány szerint – igazoltan, az egészségi állapota miatt kikerül abból a háztartásból, ahol a gyermeket gondozzák, az igazoláson feltüntetett naptól ezen egészségi állapot fennállásáig,
- a csecsemőt gondozó vér szerinti apának is jár, ha a szülő nő meghal, az elhalálozás napjától,
- annak a férfinak is jár, aki a csecsemőt örökbefogadási szándékkal nevelésbe vette, ha a gyermeket vele együtt örökre fogadni szándékozó nő az egészségügyi szolgáltató által – az e törvény végrehajtására kiadott

kormányrendeletben meghatározott adattartalmú nyomtatvány szerint – igazoltan, az egészségi állapota miatt kikerül abból a háztartásból, ahol a gyermeket gondozzák, az igazoláson feltüntetett naptól ezen egészségi állapot fennállásáig,

- annak a férfinak is jár, aki a csecsemőt örökbefogadási szándékkal nevelésbe vette, ha a gyermeket örökbe fogadni szándékozó nő meghal, az elhalálozás napjától,
- annak a férfinak is jár, aki a csecsemőt egyedül vette örökbefogadási szándékkal nevelésbe, a gondozásba vétel napjától,

ha egyébként a törvényben meghatározott jogosultsági feltételekkel rendelkezik.

Mikor nem jár a terhességi-gyermekágyi segély?

- a szülési szabadságnak arra a tartamára, amelyre a teljes keresetét megkapja,
- ha bármilyen jogviszonyban díjazás - ide nem értve a szerzői jog védelme alatt álló alkotásért járó díjazást, a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban végzett tevékenység díjazását és a személyi jövedelemadó-mentes tiszteletdíjat - ellenében munkát végez, vagy hatósági engedélyhez kötött keresőtevékenységét személyesen folytatja.

Jogosult-e az egyéni vállalkozó a terhességi-gyermekágyi segélyre?

Az egyéni vállalkozó is biztosítottnak minősül, ezért kérheti az ellátás megállapítását, ha nyilatkozik arról, hogy az ellátás folyósítása alatt vállalkozásában nem működik közre. Ebben az esetben az ellátás folyósítása alatt nem áll fenn az egyéni vállalkozót terhelő társadalombiztosítási járulék, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulék-fizetési kötelezettsége.

Hol kell igényelni a terhességi-gyermekágyi segélyt?

- társadalombiztosítási kifizetőhellyel rendelkező munkáltató esetén a kifizetőhelyen,
- ha az igény elbírálására a Magyar Államkincstár az illetékes, akkor a kincstárnál,
- ha nincs kifizetőhely, illetve az igénylő egyéni vállalkozó, akkor a munkáltató, illetve a vállalkozás székhelye szerint illetékes megyei kormányhivatal egészségbiztosítási szakigazgatási szervénél.

Ha a munkáltató nem rendelkezik társadalombiztosítási kifizetőhellyel, az igényt abban az esetben is a munkáltatóhoz kell benyújtani, s majd ő

továbbítja a székhelye szerint illetékes megyei kormányhivatal egészségbiztosítási szakigazgatási szerve részére.

Az igényt az „Igénybejelentés Táppénz, terhességi-gyermekágyi segély, gyermekgondozási díj, baleseti táppénz igényléséhez” elnevezésű nyomtatványon kell benyújtani. Megtekinthető illetve letölthető a www.oep.hu honlapon.

Milyen iratokat kell az igénybejelentőhöz mellékelni?

- a terhesgondozásról szóló kiskönyv másolatát,
- a terhes-állományba vételről szóló orvosi igazolást,
- a gyermek születési anyakönyvi kivonatnak másolatát (ha a gyermek születése napjától veszik igénybe az ellátást),
- csecsemő örökbefogadása esetén az örökbefogadásról szóló gyámhivatali határozatot, vagy a gyámhivatal igazolását arról, hogy a biztosított a csecsemőt örökbefogadási szándékkal nevelésbe vette, továbbá
- a „Foglalkoztatói igazolás”-t,
- a „Jövedelemigazolás egészségbiztosítási ellátás megállapításához” elnevezésű nyomtatványt, ha az igénylőnek megszűnt a biztosítási jogviszonya,
- Igazolvány a biztosítási jogviszonyról és az egészségbiztosítási ellátásokról.

Amennyiben a biztosított a 2014. május 11-ét megelőzően született gyermekekre tekintettel igényel terhességi-gyermekágyi segélyt vagy gyermekgondozási díjat, úgy az igény bejelentésével egyidejűleg a foglalkoztató rendelkezésére bocsátja az előző év első napjától az ellátás igényléséig minden más munkáltató által kibocsátott jövedelemigazolást. Foglalkoztató hiányában a biztosított a terhességi-gyermekágyi segély, illetve gyermekgondozási díj iránti kérelemmel együtt az irányadó időszak jövedelmét igazoló jövedelemigazolást közvetlenül az egészségbiztosítási szakigazgatási szervhez nyújtja be.

A 2014. május 11-ét megelőzően született gyermekekre tekintettel igényelt és megállapított terhességi-gyermekágyi segély vagy gyermekgondozási díj esetében az ellátás összegét a 2013. július 15-e előtt hatályos, valamint a 2013. július 14-e után hatályos jogszabályok alapján is meg kell állapítani, és a biztosított részére a magasabb összegű ellátást kell folyósítani.

A terhességi-gyermekágyi segély megállapításakor határozatban rendelkeznek az ellátás folyósításának időtartamáról és naptári napi összegéről.

Milyen mértékű a terhességi-gyermekágyi segély?

A terhességi-gyermekágyi segély a napi átlagkereset 70%-a.

A terhességi-gyermekágyi segély alapjául szolgáló jövedelem naptári napi átlagát a táppénzszabályok szerint állapítják meg a következők szerint:

Főszabályként a terhességi-gyermekágyi segélyt a jogosultság kezdő napját közvetlenül megelőző naptári évben elért jövedelem naptári napi átlaga alapján kell megállapítani.

Ha az igénylő a szülést megelőző évben nem rendelkezett legalább 180 naptári napi jövedelemmel, a terhességi-gyermekágyi segély összegét a jogosultság kezdő napját megelőző 180 naptári napi jövedelem napi átlaga alapján kell megállapítani.

A 180 naptári napi jövedelmet legfeljebb a táppénzre jogosultság kezdő napját közvetlenül megelőző naptári év első napjáig lehet figyelembe venni, ha a biztosítási idő folyamatos.

Amennyiben az igénylő a fenti időtartamban nem rendelkezett legalább 180 naptári napi jövedelemmel, a terhességi-gyermekágyi segélyének naptári napi összegét a jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér kétszerese harmincad részének figyelembevételével kell megállapítani. Ha azonban a biztosított pénzbeli egészségbiztosítási járulék alapját képező jövedelme a minimálbér kétszeresét nem éri el, a tényleges jövedelmet kell figyelembe venni. Tényleges jövedelem hiányában a szerződés szerinti jövedelmet kell figyelembe venni, azzal, hogy a terhességi-gyermekágyi segély naptári napi összege a jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér kétszeresének harmincad részét nem haladhatja meg.

Tényleges jövedelem hiányában az ellátásra való jogosultság kezdő napján érvényes szerződés szerinti jövedelmet kell figyelembe venni. Az egyéni és társas vállalkozók ellátását tényleges jövedelem hiányában a jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér másfélszeresének figyelembevételével kell megállapítani. A mezőgazdasági őstermelő ellátását tényleges jövedelem hiányában a Tbj. 30/A. § (1)–(3) bekezdésében meghatározott járulékfizetési kötelezettsége szerint kell megállapítani.

Annak, aki álláskereső támogatás vagy vállalkozói járadék folyósításának szünetelése alatt, vagy ezek megszűnését követő 42 napon belül szül, és tényleges jövedelemmel nem rendelkezik, a terhességi-gyermekágyi segély és a gyermekgondozási díj összegét a jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér alapján kell megállapítani, azonban a pénzbeli ellátás naptári napi alapja nem haladhatja meg az álláskereső támogatás vagy vállalkozói járadék alapját képező átlagkereset harmincad részét.

Jogosult-e terhességi-gyermekágyi segélyre az a biztosított szülő, aki a gyermeke után folyósított ellátás, pl. gyermekgondozási díj vagy gyermekgondozási segély folyósítása alatt várja második, vagy harmadik gyermekét?

Igen, amennyiben az édesanya a munkáltatójától fizetés nélküli szabadságban részesül, biztosítási jogviszonya fennáll, ezért a második illetőleg harmadik gyermek születése esetén is jogosult a terhességi-gyermekágyi segélyre, melyet az újszülött 2014. január 1-jét követő születése esetén a korábban megállapított ellátás mellett is folyósítanak.

Hogyan számítják ki a terhességi-gyermekágyi segély összegét, ha a második, gyermek az első gyermek után folyósított gyermekgondozási díj, vagy a gyermekgondozási segély folyósítása alatt születik?

A második gyermek születésekor is a már ismertett szabályok alapján járnak el. Azt vizsgálják, hogy a szülő az irányadó időszakban rendelkezik-e 180 naptári napi jövedelemmel. Amennyiben a szülő nem rendelkezik 180 naptári napi jövedelemmel, mert első gyermeke után gyermekgondozási díjban, vagy gyermekgondozási segélyben részesült, a terhességi-gyermekágyi segélyének összegét a minimálbér kétszerese harmincad részének figyelembevételével állapítják meg.

Vonnak-e járulékokat a terhességi-gyermekágyi segély összegéből?

A terhességi-gyermekágyi segély összegéből nyugdíj, illetve egészségbiztosítási járulékot nem, kizárólag személyi jövedelemadó előleget vonnak.

Ha az igényt késedelmesen nyújtják be, van-e lehetőség az ellátás visszamenőleges megállapítására?

A terhességi-gyermekágyi segély megállapítása iránti igény az igénybejelentés napjától visszamenőleg legfeljebb hat hónapra érvényesíthető. Az ellátást

legkorábban az igénybejelentés napját megelőző 6. hónap első napjától lehet megállapítani.

A GYERMEKGONDOZÁSI DÍJ

Ki jogosult a gyermekgondozási díjra?

Gyermekgondozási díjra jogosult

- a biztosított szülő, ha a gyermekgondozási díj igénylését - a gyermeket szülő anyja esetén a szülést - megelőzően két éven belül 365 napon át biztosított volt,
- a terhességi-gyermekágyi segélyben részesült anyja, akinek a biztosítási jogviszonya a terhességi-gyermekágyi segély igénybevételének időtartama alatt megszűnt, feltéve, hogy a terhességi-gyermekágyi segélyre való jogosultsága a biztosítási jogviszonyának fennállása alatt keletkezett és a szülést megelőzően két éven belül 365 napon át biztosított volt, és a gyermeket saját háztartásában neveli.

Ki minősül szülőnek?

- a vér szerinti, az örökbefogadó szülő,
- a szülővel együtt élő házastárs,
- a gyám, továbbá,
- az a személy, aki a saját háztartásában élő gyermeket örökbe kívánja fogadni, és az erre irányuló eljárás már folyamatban van.

A GYED-re való jogosultság szempontjából ki nem minősül szülőnek?

A GYED-re való jogosultság szempontjából nem tekinthető szülőnek a nevelőszülő és a helyettes szülő.

Az előzetes 365 nap biztosítási időbe a tényleges biztosításban töltött időn túl még milyen időtartamot lehet beszámítani?

Az előzetes 365 napi biztosítási időbe be kell számítani

- a biztosítás megszűnését követő baleseti táppénz idejét,
- a közép- vagy felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán egy évnél hosszabb ideig folytatott tanulmány idejéből 180 napot,
- a rehabilitációs járadék, rehabilitációs ellátás folyósításának idejét.

A biztosítási idő beszámítására, mint arra a terhességi-gyermekágyi segélyre vonatkozó szabályoknál utaltunk, abban az esetben kerül sor, ha a szülő biztosítási jogviszonyban áll, de a szükséges biztosítási időt nem szerezte

meg. Ebben az esetben a hiányzó szolgálati időt a fenti időtartamokkal lehet kiegészíteni.

Kérheti-e az egyéni vállalkozó is kérheti a GYED megállapítását?

Igen, az egyéni vállalkozó is biztosítottként minősül, ezért kérheti az ellátás megállapítását, ha nyilatkozik arról, hogy az ellátás folyósítása alatt vállalkozásában személyesen nem működik közre. Ebben az esetben az ellátás folyósítása alatt nem áll fenn az egyéni vállalkozót terhelő társadalombiztosítási, egészségbiztosítási és nyugdíj járulék-fizetési kötelezettség.

Ha az anya biztosítási jogviszonya megszűnt, jogosult lehet-e a GYED-re?

Abban az esetben lehet az anya jogosult a GYED-re, ha terhességi-gyermekágyi segélyben részesült és a biztosítási jogviszonya a terhességi-gyermekágyi segély folyósítása alatt szűnt meg, de feltétel az is, hogy a terhességi-gyermekágyi segélyre való jogosultsága a biztosítási jogviszonyának fennállása alatt keletkezzen, és a szülést megelőzően két éven belül 365 napon át biztosított legyen.

Biztosításban töltött időnek számít a felsőoktatási intézményben folytatott tanulmányok időtartama?

A felsőoktatási intézményben folytatott tanulmányok időtartama nem minősül biztosításban töltött időnek, de az előzetes biztosítási időbe a közép- vagy felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán egy évnél hosszabb ideig folytatott tanulmány idejéből 180 napot a megszerzett biztosítási időbe be lehet számítani. Ezt a szabályt alkalmazzák, ha pl. az anya a nappali tagozatú főiskola elvégzése után elhelyezkedik, s gyermeke születéséig 185 napig dolgozik. Ebben az esetben a hiányzó 180 napot a felsőoktatási intézményben eltöltött tanulmányok idejéből beszámítják.

Jogosult-e GYED-re az a szülő, aki az ellátás igénylése előtt gyermeknevelési támogatásban, ápolási díjban részesül?

- ha a szülő az újabb gyermek születésekor kizárólag gyermeknevelési támogatásban (GYET), ápolási díjban részesült, a gyermekgondozási díj megállapítását nem kérheti, mert azok folyósításának időtartama nem minősül biztosításban töltött időnek.
- ha azonban a GYET vagy az ápolási díj folyósítása alatt a szülő rész munkaidőben munkaviszonyban is állt, vagy otthonában folytatott

kereső tevékenységet és ezáltal biztosítottá vált, kérheti a GYED megállapítását. (Természetesen ebben az esetben a GYET (ápolási díj) megszüntetését is kérni kell, mert a két ellátás együttesen nem folyósítható.)

Kérheti-e a gyermekgondozási díj megállapítását a rendszeres szociális segélyben, vagy foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő szülő?

A rendszeres szociális segély, és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás folyósításának időtartama nem minősül biztosításban töltött időnek, emiatt a szülő GYED-re nem jogosult. Gyermeke születése esetén kérnie kell az ellátások folyósításának megszüntetését, s ezt követően kérheti a gyermekgondozási segély megállapítását.

Jogosult-e gyermekgondozási díjra az a biztosított anya, aki a gyermeke után folyósított ellátás, pl. gyermekgondozási díj vagy gyermekgondozási segély folyósítása alatt várja második, vagy harmadik gyermekét?

Igen, amennyiben az édesanya a munkáltatójától fizetés nélküli szabadságban részesül, biztosítási jogviszonya fennáll, ezért a második illetőleg harmadik gyermek születése esetén is jogosult a gyermekgondozási díjra, melyet a gyermek 2014. január 1-jét követő születése esetén a korábban megállapított ellátás mellett is folyósítanak.

Az álláskeresői járadékban részesülő személy jogosult terhességi-gyermekágyi segélyre és gyermekgondozási díjra?

A 2009. szeptember 1-jén életbe lépett módosítás szerint az álláskeresői járadékban részesülő személy is igényelheti a gyermekgondozási díj megállapítását, amennyiben a jogosultsági feltételekkel rendelkezik.

A foglalkoztatás elősegítéséről és munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény rendelkezése szerint szüneteltetni kell az álláskeresői járadék folyósítását, ha az álláskereső a terhességi gyermekágyi segélyre vagy gyermekgondozási díjra jogosultságának megállapítását jelenti be.

2013. februárjában született gyermek után a szülő jelenleg GYED-ben részesül, a második gyermek várhatóan 2014. augusztusában fog megszületni. Az újszülött után jogosult lesz a szülő terhességi-gyermekágyi segélyre (TGYÁS) és az első gyermek után folyósított GYED-re?

2014. január 1-jét követően a szülők, akik gyermekük után jelenleg gyermekgondozási díjban részesülnek, és 2014. január 1. után újabb gyermekük születik, az első gyermekük után továbbra is kaphatják az ellátást annak lejártáig, miközben újabb gyermekük után szintén jogosultak lehetnek terhességi-gyermekágyi segélyre, gyermekgondozási díjra vagy gyermekgondozási segélyre.

Abban az esetben is meg lehet állapítani a GYED-et a második gyermek születését követően, ha az első gyermek után megállapított terhességi-gyermekágyi segély folyósítási ideje alatt munkaviszonyom megszűnt?

A gyermek születését követően terhességi-gyermekágyi segélyre, valamint gyermekgondozási díjra csak abban az esetben lehet jogosultságot szerezni, ha az anya a biztosítási jogviszonya (munkaviszonya) fennállása alatt szül. Ezért abban az esetben, ha a munkaviszony az első gyermek után megállapított terhességi-gyermekágyi segély folyósítási ideje alatt megszűnt, és időközben munkaviszonyt nem létesített, azaz azóta nem biztosított, akkor a második gyermek születését követően egészségbiztosítási ellátást (TGYÁS, GYED) megállapítani nem lehet.

A gyermek az első életévét 2013 szeptemberében töltötte be, ekkor a szülő munkába állt a gyermekgondozási segély folyósítása mellett 6 órában. 2014. január 1-jét követően a szülő visszaigényelheti-e a GYED-et a még hátralévő időre, illetve annak folyósítása mellett dolgozhat-e teljes munkaidőben?

A 2014. január 1-jét követően a gyermekgondozási segély (GYES), valamint a gyermekgondozási díj (GYED) folyósítása mellett is korlátlanul lehet keresőtevékenységet folytatni, abban az esetben, ha a gyermek az első életévét betöltötte. A gyermek az első életévét 2013. szeptemberében betöltötte, így 2014. január 1-től a GYES-ről lemondva, lehetőség van a GYED újrafolyósítását kérelmezni, a teljes munkaidőben történt alkalmazása esetén is.

Hol kell visszaigényelni, illetve milyen formanyomtatványon a GYED újrafolyósítását?

A GYED újrafolyósítását az első igénylés alkalmával is kitöltött formanyomtatványon kell igényelni, a munkáltatónál, vagy a lakóhely szerint illetékes kormányhivatal egészségbiztosítási pénztári szakigazgatási szervénél.

A gyermek születését követően három hónapig részesült a szülő terhességi-gyermekágyi segélyben, majd visszament teljes munkaidőben dolgozni. 2014. január 1-jét követően igénybe vehető-e a 8 órás munkaviszony mellett a GYED-et?

2014. január 1-jét követően a GYED-re abban az esetben jogosult a 8 órás munkaviszony folytatása mellett, ha gyermeke első életévét betöltötte. A vonatkozó szabályozás alapján abban az esetben, ha a GYED első ízben kerül megállapításra, akkor – a keresőtevékenység folytatása mellett – csak a kérelem benyújtását követő 60 nap elteltével állapítható meg az ellátás.

Van-e kereseti korlát a GYED folyósítása mellett végzett keresőtevékenység folytatása esetén?

A gyermekgondozási díj folyósítása melletti kereseti korlát nélkül, korlátlan időtartamban van lehetőség munkát végezni.

A gyermek 2014 márciusában tölti be első életévét, a szülő 2013. október 31-éig GYED-ben részesült, november 1-je óta dolgozik. Mikortól igényelhető a GYED újrafolyósítása a keresőtevékenység folytatása mellett?

A gyermek első életévének betöltését követően – azaz 2014. márciusától – folyósítható újra a gyermekgondozási díj a keresőtevékenység folytatása mellett. Ebben az esetben, mivel a Gyed-et már korábban már megállapították, a kérelem benyújtásának napjától fogják megállapítani.

Ha a szülő visszamegy dolgozni, és a munkáltató kiadja a szülési szabadság, valamint a fizetés nélküli szabadság ideje alatt felhalmozódott rendes szabadságot, akkor a szabadság időtartamára vissza kell-e mondani a GYED-et, és majd csak annak lejártát követően lehet igényelni újra a folyósítást?

Amennyiben a gyermek első életévét betöltötte, a fizetés nélküli szabadság megszüntetését követően munkába visszatérő szülő jogosult a GYED-re a

rendes szabadság érvényesítésének időtartama alatt is, vagyis nem szükséges lemondani a GYED-ről a szabadság időtartamára.

Van-e lehetőség a terhességi-gyermekágyi segély és a gyermekgondozási díj folyósításának szüneteltetését kérni?

A biztosított írásbeli kérelmére a terhességi-gyermekágyi segély, illetve a gyermekgondozási díj folyósítását szüneteltetik.

A gyermekgondozási díj milyen időtartamra jár?

A gyermekgondozási díj legkorábban a terhességi-gyermekágyi segély, illetőleg az annak megfelelő időtartam lejártát követő naptól a gyermeket szülő anyja esetében a szülést, egyéb esetben a jogosultságot megelőző 2 éven belül megszerzett biztosításban töltött napoknak megfelelő időtartamra, de legfeljebb a gyermek 2. életévének betöltéséig jár.

A 2014. január 1-jét követően született ikergyermekek esetén a gyermekgondozási díj a terhességi-gyermekágyi segély, illetőleg az annak megfelelő időtartam lejártát követő naptól a fent meghatározott időtartamot követően további 1 évig jár.

Milyen mértékű a gyermekgondozási díj?

A díj összege a naptári napi átlagkereset 70 %-a, maximum összege legfeljebb havonta a mindenkori minimálbér kétszeresének 70%-a (2014-ben 142.100,- Ft).

A gyermekgondozási díj alapjául szolgáló naptári napi átlagkeresetet a táppénzszabályok szerint állapítják meg az alábbiak szerint:

1. Főszabályként a táppénz összegét a táppénzre jogosultság kezdő napját közvetlenül megelőző naptári évben elért jövedelem naptári napi átlaga alapján állapítják meg.
2. Ha a biztosított a keresőképtelenséget megelőző évben nem rendelkezett legalább 180 naptári napi jövedelemmel, a táppénz összegét a táppénzre jogosultság kezdő napját megelőző 180 naptári napi jövedelem napi átlaga alapján állapítják meg. A 180 naptári napi jövedelmet legfeljebb a táppénzre jogosultság kezdő napját közvetlenül megelőző naptári év első napjáig lehet figyelembe venni, ha a biztosítási idő folyamatos. A folyamatos biztosítási idő megszakítása esetén a táppénz alapjaként a megszakítást megelőző jövedelmet nem lehet figyelembe venni.

3. Ha a biztosítottnak azért nem volt a (1)-(2) pontban meghatározott időtartamban figyelembe vehető jövedelme, mert táppénzben, terhességi-gyermekágyi segélyben, gyermekgondozási díjban részesült, a táppénz naptári napi összegét a korábban folyósított ellátás alapját képező összeg figyelembevételével kell megállapítani, ha az a 4. pont szerint megállapított összegnél kedvezőbb.
4. Ha a biztosított a (1)-(2) pontban meghatározott időszakban nem rendelkezik 180 naptári napi jövedelemmel, de a táppénzre való jogosultság első napját megelőzően van legalább 180 napi folyamatos biztosítási jogviszonya, táppénzét a tényleges, ennek hiányában a szerződés szerinti jövedelme alapján kell megállapítani.
5. Ha a biztosított a (1)-(2) pontban meghatározott időszakban nem rendelkezik 180 naptári napi jövedelemmel, és a táppénzre való jogosultság első napját megelőzően nincs legalább 180 naptári napi folyamatos biztosítási jogviszonya, táppénzét a jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér alapulvételével állapítják meg, kivéve, ha a tényleges vagy a szerződés szerinti jövedelme a minimálbért nem éri el. Ez esetben a táppénz alapja a tényleges, ennek hiányában a szerződés szerinti jövedelem.

A biztosítás megszakítás nélkül akkor áll fenn, ha abban a szabadnap, a heti pihenőnap és a munkaszüneti nap kivételével egy nap megszakítás sincs.

A 2014. május 11-ét megelőzően született gyermekekre tekintettel igényelt és megállapított terhességi-gyermekágyi segély vagy gyermekgondozási díj esetében az ellátás összegét a 2013. július 15-e előtt hatályos, valamint a 2013. július 14-e után hatályos jogszabályok alapján is meg kell állapítani, és a biztosított részére a magasabb összegű ellátást kell folyósítani.

Milyen jövedelem alapján állapítják meg az álláskeresési járadékban részesülő személy terhességi-gyermekágyi segélyének és a gyermekgondozási díjnak az összegét?

Annak, aki álláskeresési támogatás vagy vállalkozói járadék folyósításának szünetelése alatt, vagy ezek megszűnését követő 42 napon belül szül, és tényleges jövedelemmel nem rendelkezik, a terhességi-gyermekágyi segély és a gyermekgondozási díj összegét a jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér alapján kell megállapítani, azonban a pénzübeli ellátás naptári

napi alapja nem haladhatja meg az álláskeresési támogatás vagy vállalkozói járadék alapját képező átlagkereset harmincad részét.

Ha az egyéni vagy társas vállalkozó tényleges jövedelemmel nem rendelkezik, milyen jövedelem alapján állapítják meg a terhességi-gyermekágyi segélyt és a gyermekgondozási díjat?

Az egyéni és társas vállalkozók ellátását tényleges jövedelem hiányában a jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér (2014-ben 101.500,- Ft) másfélszeresének figyelembevételével állapítják meg. A mezőgazdasági őstermelő ellátását tényleges jövedelem hiányában a járulékfizetési kötelezettsége szerint kell megállapítani.

Hogyan számítják ki a gyermekgondozási díj alapját, ha a második, gyermek az első gyermek után folyósított gyermekgondozási díj folyósítása alatt születik?

A gyermekgondozási díjat a második illetőleg a harmadik gyermek születésekor is a fent ismertetett szabályok alapján állapítják meg.

A folyósítás időtartama alatt felülvizsgálják-e a gyermekgondozási díj összegét?

A fent említettek alapján maximális összegben megállapított gyermekgondozási díj összegét minden év január 15-éig - hivatalból felülvizsgálják és a tárgyévre érvényes összeghatár figyelembevételével január 1-jei időponttól újra megállapítják.

Hogyan állapítják meg a gyed összegét, ha a szülő egyidejűleg több jogviszony alapján jogosult gyermekgondozási díjra?

Ha a szülő egyidejűleg fennálló több jogviszony alapján jogosult gyermekgondozási díjra, a jogviszonyonként megállapított díjak összegét egybe kell számítani, az ellátás összege egybeszámítás esetén sem haladhatja meg a maximális összeget.

Terheli-e levonás a GYED összegét?

Igen. 10 % nyugdíjjáradékot és személyi jövedelemadó-előleget vonnak le.

Lehet-e a GYED mellett munkát végezni?

2014. január 1-jétől a gyermek egy éves kora után a gyermekgondozási díj folyósításának ideje alatt korlátlan időtartamban lehet kereső tevékenységet folytatni.

Mikor nem jár a gyermekgondozási díj?

Nem jár a gyermekgondozási díj, ha

- a jogosult a gyermek 1 éves kora előtt bármilyen jogviszonyban díjazás - ide nem értve a szerzői jog védelme alatt álló alkotásért járó díjazást és a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban végzett tevékenység díjazását - ellenében munkát végez vagy hatósági engedélyhez kötött keresőtevékenységét személyesen folytatja;
- a jogosult a gyermek 1 éves kora előtt - munkavégzés nélkül - megkapja a teljes keresetét, ha a keresetét részben kapja meg, csak az elmaradt kereset után jár gyermekgondozási díj;
- a jogosult egyéb rendszeres pénzellátásban - ide nem értve a táppénzt, a baleseti táppénzt, a terhességi-gyermekágyi segélyt, a gyermekgondozási díjat, a gyermekgondozási támogatást, az álláskeresői járadékot és segélyt, a vállalkozói és a munkanélküli járadékot, valamint az álláskeresőt ösztönző juttatást - részesül;
- a gyermeket ideiglenes hatállyal elhelyezték, nevelésbe vették, továbbá ha harminc napot meghaladóan bentlakásos szociális intézményben helyezték el;
- a gyermeket napközbeni ellátást biztosító intézményben (bölcsőde, családi napközi, házi gyermekfelügyelet) helyezték el, kivéve, ha a gyermek 1 éves kora után a jogosult keresőtevékenységet folytat, továbbá ide nem értve a rehabilitációs, habilitációs foglalkozást nyújtó intézményi elhelyezést;
- a jogosult előzetes letartóztatásban van vagy szabadságvesztés, elzárás büntetését tölti;
- a gyermekgondozási díj első igénybevétele a gyermek egy éves kora után kezdődik, az első igénybevétel első napjától számított 60 napig, ha a jogosult bármilyen jogviszonyban díjazás - ide nem értve a szerzői jog védelme alatt álló alkotásért járó díjazást és a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban végzett tevékenység díjazását - ellenében munkát végez vagy hatósági engedélyhez kötött keresőtevékenységet személyesen folytat, kivéve, ha az igénylő a gyermekre tekintettel terhességi-gyermekágyi segélyt vett igénybe, vagy a gyermekgondozási díjban részesülő meghal.

Hol kell igényelni az ellátást?

Az igénybejelentést a munkáltatóhoz, a kincstárhoz, a megyei kormányhivatal egészségbiztosítási szakigazgatási szervéhez (pl. egyéni

vállalkozó) lehet benyújtani. Ugyanitt lehet az igénybejelentő nyomtatványhoz is hozzájutni.

Hol kell igényelni az ellátást, ha a munkáltatónál nem működik társadalombiztosítási kifizetőhely?

Ha a munkáltatónál nincs társadalombiztosítási kifizetőhely, a GYED-re illetve a terhességi-gyermekágyi segélyre vonatkozó igény elbírálásához a munkáltató kiállítja a „Foglalkoztatói Igazolás”-t és a biztosított által benyújtott igazolásokkal, igénybejelentővel együtt – három munkanapon belül – megküldi a székhelyre, telephelye szerint illetékes megyei kormányhivatal egészségbiztosítási szakigazgatási szerve részére.

A biztosítási időt az „Igazolvány a biztosítási jogviszonyról és az egészségbiztosítási ellátásokról” elnevezésű nyomtatvánnyal, az ellátás alapját képező jövedelmet pedig a „Jövedelemigazolás egészségbiztosítási ellátás megállapításához” elnevezésű nyomtatvánnyal kell igazolni, s csatolni kell a Foglalkoztatói Igazoláshoz.

Hol kell igényelni az ellátást, ha az anya biztosítási jogviszonya a terhességi-gyermekágyi segély folyósításának időtartama alatt szűnt meg?

A volt munkáltatóhoz kell az igényt benyújtani, és csatolni kell a biztosítás megszűnésekor kapott „Jövedelemigazolás az egészségbiztosítási ellátások megállapításához” elnevezésű nyomtatványt. A gyermekgondozási díjat a volt munkáltató fogja megállapítani, ha rendelkezik társadalombiztosítási kifizetőhellyel, illetve az igénybejelentőt a „Foglalkoztatói Igazolás”-sal és a „Jövedelemigazolással” együtt megküldi a székhelye telephelye szerint illetékes megyei kormányhivatal egészségbiztosítási szakigazgatási szerve részére.

Ha a biztosított munkáltatója jogutód nélkül megszűnt, az igényt a lakóhely szerint illetékes regionális egészségbiztosítási pénztárnál kell bejelenteni.

Hogyan történhet az igénybejelentés?

Személyesen, illetve postai úton is. Ha az igénybejelentés postai úton történik, úgy azt ajánlott küldeményként kell feladni, és a feladóvevényt meg kell őrizni.

Milyen iratokat kell benyújtani az ellátás megállapításához?

- a gyermek eredeti születési anyakönyvi kivonatának másolatát,
- a biztosítás megszűnését követően igényelt ellátásnál az „Igazolvány az egészség-biztosítási ellátásokról” szóló igazolást,
- a gyermeket örökbefogadási szándékkal gondozó személy esetén az örökbefogadási eljárás megindításáról szóló igazolást,
- örökbefogadás esetén az örökbefogadásról szóló gyámhatósági határozatot, a gyermek új születési anyakönyvi kivonatát,
- gyám esetén a gyámkirendelő határozatot.

A gyermekgondozási díj megállapításakor határozatban rendelkeznek az ellátás folyósításának időtartamáról és naptári napi összegéről.

Amennyiben a biztosított a 2014. május 11-ét megelőzően született gyermekre tekintettel igényel terhességi-gyermekágyi segélyt vagy gyermekgondozási díjat, úgy az igény bejelentésével egyidejűleg a foglalkoztató rendelkezésére bocsátja az előző év első napjától az ellátás igényléséig minden más munkáltató által kibocsájtott jövedelemigazolást. Foglalkoztató hiányában a biztosított a terhességi-gyermekágyi segély, illetve gyermekgondozási díj iránti kérelemmel együtt az irányadó időszak jövedelmét igazoló jövedelemigazolást közvetlenül az egészségbiztosítási szakigazgatási szervhez nyújtja be.

Mi a foglalkoztató feladata az igénybejelentés után?

- Ha a munkahelyen működik társadalombiztosítási kifizetőhely, az ellátást ott állapítják meg, és onnan folyósítják abban az esetben is, ha a szülőnek a terhességi-gyermekágyi segély folyósítása alatt szűnt meg a munkaviszonya.
- A munkáltató a foglalkoztatói igazolásokat két példányban köteles kiállítani és annak egy példányát öt évig megőrizni.

Hogyan történik az egyéni vállalkozó gyermekgondozási díjra vonatkozó igénybejelentése?

- Az egyéni vállalkozónak a GYED igénylésekor „Igénybejelentés” nyomtatványt kell kitölteni és két példányban közvetlenül a megyei kormányhivatal egészségbiztosítási szakigazgatási szervéhez személyesen vagy postai úton eljuttatni.

- A személyesen benyújtott igény esetén az egyik bejelentőlapot át kell adni a megyei kormányhivatal egészségbiztosítási szakigazgatási szerve részére, a másik igénybejelentő-lapon pedig igazolatni kell az igény átvételét, és az átvételi példányt meg kell őrizni.
- Ha az igény bejelentése postai úton történik, úgy azt ajánlott küldeményként kell feladni, és a feladóvevényt az igénybejelentő-lap egy példányával együtt kell őrizni.

Ha az igényt késedelmesen nyújtják be, van-e lehetőség az ellátás visszamenőleges megállapítására?

A gyermekgondozási díj megállapítása iránti igény az igénybejelentés napjától visszamenőleg legfeljebb hat hónapra érvényesíthető. Az ellátást legkorábban az igénybejelentés napját megelőző 6. hónap első napjától lehet megállapítani.

A gyermekgondozási díjban részesülő milyen ténytet köteles bejelenteni a folyósító szervnek?

Ha

- a GYED folyósítása alatt újabb gyermeke születik,
- a GYED-re jogosító gyermek kikerül a háztartásból,
- a GYED-re jogosító gyermek napközbeni ellátásban (bölcsőde) részesül,
- a GYED-et igénybevevő a gyermek egy éves kora előtt kereső tevékenységet folytat.

A felsőoktatási intézményben tanulóakra vonatkozó szabályok

Gyermekgondozási díjra jogosult az a szülő nő is, aki az alábbi feltételek mindegyikének megfelel:

- a fent említett szabályok alapján (biztosítási jogviszony fennállása, előzetes 365 nap biztosítási idő igazolása) gyermekgondozási díjra nem jogosult,
- a gyermeke születését megelőző két éven belül államilag elismert felsőoktatási intézményben magyar nyelvű nappali képzésben legalább két félév aktív hallgatói jogviszonnyal rendelkezik, azzal, hogy egy félévre csak egy aktív hallgatói jogviszony vehető figyelembe (két aktív félév megállapításához a gyermek születését megelőző két éven belüli aktív félévekben összesen 300 naptári napi hallgatói jogviszonnyal kell rendelkezni)

- a gyermeke a fenti hallgatói jogviszony fennállása alatt vagy a hallgatói jogviszony szünetelését, illetve megszűnését követő 1 éven belül születik,
- a gyermeket saját háztartásában neveli,
- magyar állampolgár vagy másik EGT tagállam állampolgára, és
- a szülés időpontjában rendelkezik magyarországi bejelentett lakóhellyel.

A felsőoktatásban részt vevő szülő részére mennyi időre állapítják meg a gyermekgondozási díjat?

A gyermek születésének napjától a gyermek 1 éves koráig.

A felsőoktatásban részt vevő, és az említett jogosultsági feltételeknek megfelelő vér szerinti apa mely esetben jogosult gyermekgondozási díjra?

Ha a szülő nő

- meghal, vagy
- az említett feltételek valamelyikének nem felel meg, mert pl. nem járt felsőoktatási intézménybe, és a biztosítási jogviszony és előzetes biztosítási idő hiányában gyermekgondozási díjra nem jogosult.

Ez esetben a vér szerinti apa részére is legfeljebb a gyermek egy éves koráig lehet a gyermekgondozási díjat megállapítani.

Mennyi a felsőoktatásban részt vevő szülő részére megállapított gyermekgondozási díj havi összege?

- A felsőfokú alapképzésben, felsőfokú szakképzésben vagy felsőoktatási szakképzésben, valamint a szakirányú továbbképzésben részt vevő hallgató esetén a jogosultság kezdő napján érvényes kötelező legkisebb munkabér (2014-ben 101.500,- Ft),
- A mesterképzésben, egységes, osztatlan képzésben vagy doktori képzésben részt vevő hallgató esetén a jogosultság kezdő napján érvényes garantált bérminimum 70 százaléka (2014-ben 82.600,- Ft).

A GYERMEK UTÁN JÁRÓ SZABADSÁG

Mikor köteles a munkáltató fizetés nélküli szabadságot biztosítani a szülőknél?

- a gyermek 3. életéve betöltéséig a gyermek gondozása céljából;
- a gyermek 10. életéve betöltéséig a gyermekgondozási segély folyósításának időtartama alatt, feltéve, hogy a munkavállaló a gyermeket otthonában gondozza,
- a munkavállalónak hozzátartozója tartós – előreláthatólag harminc napot meghaladó – személyes ápolása céljából, az ápolás idejére, de legfeljebb két évre fizetés nélküli szabadság jár (a gyermek 12. életéve betöltéséig, a gyermek betegsége esetén az otthoni ápolás érdekében).

A GYERMEK UTÁN JÁRÓ PÓTSZABADSÁG

Jár-e pótszabadság a gyermek után?

Igen, a gyermek születésének évétől, annak az évnek a végéig, amikor a gyermek a 16. életévét betölti, a következők szerint:

- egy gyermek után kettő,
- két gyermek után négy,
- kettőnél több gyermek után összesen hét nap pótszabadság illeti meg a szülőt.

A pótszabadságra való jogosultság szempontjából kit tekintünk gyermeknek?

A családok támogatásáról szóló törvény szerint a saját háztartásban nevelt vagy gondozott gyermeket.

Jár-e pótszabadság a tartósan beteg, illetőleg súlyosan fogyatékos gyermek után?

2013. január 1-jétől a fenti pótszabadság fogyatékos gyermekenként két munkanappal nő, ha a munkavállaló gyermeke fogyatékos.

Kit tekintünk fogyatékos gyermeknek?

Azt a gyermeket, akire tekintettel a családok támogatásáról szóló törvény szerint magasabb összegű családi pótlék került megállapításra, ezért nem csak a súlyosan fogyatékos, hanem a tartósan beteg gyermek után is jár a magasabb mértékű pótszabadság.

Melyik szülő veheti igénybe a gyermek(ek) után járó pótszabadságot?

A gyermek után járó pótszabadság mindkét szülőt megilleti, pl. egy gyermek nevelése esetén mindkét szülő 2-2 nap pótszabadságra jogosult.

A pótszabadságra való jogosultság szempontjából kit tekintünk szülőnek?

- a vér szerinti és az örökbefogadó szülőt, továbbá az együtt élő házastársat,
- azt, aki a saját háztartásában élő gyermeket örökbe kívánja fogadni, és az erre irányuló eljárás már folyamatban van,
- a gyámot,
- a nevelőszülőt és a helyettes szülőt.

GYERMEKE SZÜLETÉSEKOR AZ APÁNAK JÁRÓ MUNKAIIDŐ-KEDVEZMÉNY

Jár-e munkaidő-kedvezmény az apának, amikor gyermeke születik?

Igen, gyermeke születésekor öt munkanap pótszabadság illeti meg az apát, melyet legkésőbb a szülést követő második hónap végéig kérésének megfelelő időpontban köteles a munkáltató kiadni. Ha a családban ikergyermek születik, ebben az esetben is 7 munkanap munkaidő-kedvezmény illeti meg az apát.

A kedvezmény abban az esetben is megilleti az apát, ha gyermeke halva születik, vagy meghal. A pótszabadság tartamára távolléti díj jár, melyet a költségvetés megtérít a munkáltatónak.

Milyen iratot kell benyújtani, a szabadság kiadásához?

A munkavállaló a munkáltatójának a pótszabadság igényléséhez bemutatja a gyermek születési anyakönyvi kivonatát, illetve halva született gyermek esetén a halott-vizsgálati bizonyítvány eredeti példányát, és írásban nyilatkozik arról, hogy szülői felügyeletet gyakorló vér szerinti vagy örökbefogadó apa, ezt a jogát nem szünetelteti, nem szüntette meg.

A munkáltatónak milyen nyilvántartási kötelezettsége van?

A munkáltató az apát megillető pótszabadság igénybevételéről olyan nyilvántartást vezet, amely tartalmazza az igénybe vevő nevét, a ténylegesen igénybe vett napok számát, időpontját, a távolléti díj kiszámításának módját, összegét és a számított közterheket. A nyilvántartás mellékleteként a

nyilatkozat és anyakönyvi kivonat, valamint a halott-vizsgálati bizonyítvány fénymásolatának megőrzése a számviteli bizonylatokra vonatkozó előírások figyelembevételével a munkáltató feladata.

CSALÁDI KEDVEZMÉNY

Ki jogosult a családi kedvezmény érvényesítésére?

- az a magánszemély, aki gyermekeire tekintettel a családok támogatásáról szóló törvény szerint családi pótlékra jogosult,
- a várandós nő és vele közös háztartásban élő házastársa;
- a családi pótlékra saját jogán jogosult gyermek (személy);
- a rokkantsági járadékban részesülő magánszemély.

A családi pótlékra saját jogán jogosult, valamint a rokkantsági járadékban részesülő személy saját maga jogosult a kedvezmény érvényesítésére vagy a vele közös háztartásban élő magánszemélyek közül egy – a döntésük szerinti – minősül jogosultnak.

Ki nem veheti igénybe a családi kedvezményt?

Az a magánszemély, aki a családi pótlékot

- vagyongazdálkodási joggal felruházott gyámként,
- vagyongazdálkodási eseti gondnokként a gyermekotthonban, a javítóintézetben nevelt vagy a büntetés-végrehajtási intézetben lévő, gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló gyermekekre (személyre) tekintettel,
- szociális intézmény vezetőjeként, az intézményben elhelyezett gyermekekre (személyre) tekintettel kapja.

Ki után jár a családi kedvezmény?

A családi kedvezmény a kedvezményezett eltartott után jár.

Kit tekintünk kedvezményezett eltartottnak?

Kedvezményezett eltartott

- az, akire tekintettel a családok támogatásáról szóló törvény szerint családi pótlékra jogosult,
- a magzat a várandósság időszakában (fogantatásának 91. napjától megszületéséig),
- az, aki a családi pótlékra saját jogán jogosult,
- a rokkantsági járadékban részesülő magánszemély.

Milyen mértékű a családi kedvezmény, s hogy állapítják meg a kedvezmény összegét?

A korábbi évek gyakorlatától eltérően a családi kedvezmény nem a fizetendő adó összegét, hanem az adóelőleg megállapítását megelőzően, a magánszemély összevont adóalapját csökkenti. (Az összevont adóalap a nem önálló tevékenységből - pl. munkaviszonyból -, az önálló tevékenységből - pl. megbízási jogviszonyból - származó jövedelmek, valamint az Sza tv. szerinti egyéb jövedelmek adóalap-kiegészítéssel növelt összege, azaz az említett jövedelmek összegének 1,27-szerese.)

A családi kedvezmény – az eltartottak lélekszámától függően – kedvezményezett eltartottanként és jogosultsági hónaponként

- egy és kettő eltartott esetén 62.500,- forint,
- három és minden további eltartott esetén 206.250,- forint levonást jelent az adóalapból.

A kedvezmény érvényesítésével egy-két gyermek esetén gyermekenként 10.000,- forinttal, három vagy több gyermek esetén gyermekenként 33.000,- forinttal csökkenhet a fizetendő adó.

Mitől függ a családi kedvezmény mértéke?

A családi kedvezmény mértéke az eltartottak számától függ.

A családi kedvezmény érvényesíthető mértékének megállapítása szempontjából kit tekintünk eltartottnak?

Eltartott

- a kedvezményezett eltartott,
- az, aki a családok támogatásáról szóló törvény szerint a családi pótlék összegének megállapítása szempontjából figyelembe vehető.

A családi pótlék összegének megállapítása szempontjából azt a vér szerinti, örökbe fogadott vagy nevelt gyermeket kell figyelembe venni, aki az igénylő háztartásában él és

- akire tekintettel a szülő, a nevelőszülő, a hivatásos nevelőszülő, a gyám családi pótlékra jogosult,
- aki közoktatási intézmény tanulója (jellemzően a 20. életévüket betöltött tanulók, akikre családi pótlékot már nem folyósítanak) vagy felsőoktatási intézményben első felsőfokú szakképzésben, első alapképzésben, első mesterképzésben vagy első egységes, osztatlan képzésben részt vevő hallgató és rendszeres jövedelemmel nem rendelkezik,
- aki a családi pótlékra saját jogán jogosult; vagy

- aki fogyatékosként szociális intézményi ellátásban részesül, feltéve, hogy őt a gyámhivatal nem vette átmeneti vagy tartós nevelésbe, és a családi pótlékot igénylő - a kormányrendeletben foglaltak szerint - vele kapcsolatot tart fenn.

Hogyan történik a családi kedvezmény mértékének megállapítása?

A családi kedvezmény megállapítása során megvizsgálják, hogy a jogosult családjában hány kedvezményezett, s hány, a családi pótlék összegének megállapítása szempontjából beszámítható gyermek él.

Például, ha a családban három gyermeket nevelnek, egy gyermek után folyósítanak családi pótlékot, a két nagyobb gyermek főiskolás, akkor ebben az esetben a család háromgyermekes családnak minősül, de csak egy gyermek után (aki után folyósítják a családi pótlékot) csökkenthető az adóalap a háromgyermekesekre megállapított mértékkel, 206.250,- forinttal, vagyis a család 33.000,- forinttal kevesebb adót fizet.

A családi kedvezmény érvényesítése szempontjából mi minősül jogosultsági hónapnak?

Jogosultsági hónap az a hónap

- amelyre tekintettel a családi pótlékra jogosult,
- amelyre tekintettel a rokkantsági járadékot folyósítják,
- amelyben a várandósság orvosi igazolása alapján a jogosultság legalább egy napig fennáll, kivéve azt a hónapot, amikor a megszületett gyermek után a családi pótlékra való jogosultság megnyílik.

A szülők megoszthatják-e a családi kedvezményt?

Igen, a családi kedvezményt az érvényesíthető összeg vagy a kedvezményezett eltartottak megosztásával a jogosultak közösen is érvényesíthetik, illetve a velük közös háztartásban élő házastárssal, élettárssal megoszthatják.

A családi kedvezmény megosztott érvényesítését a jogosultak már az adóelőleget megállapító munkáltatótól is kérhetik, ha az erről közös nyilatkozatot tesznek. (Az élettársak év közben csak a közös gyermekre tekintettel járó családi kedvezményt oszthatják meg, a magzat és az élettárs gyermeke után járó kedvezményt csak az adóbevallásban, munkáltatói adó-megállapításban vehetik megosztottnak figyelembe.)

Melyek a családi kedvezmény érvényesítésének feltételei?

A családi kedvezmény érvényesítésének feltétele a magánszemély adóelőleglevonáshoz, adóbevalláshoz vagy munkáltatói adó- megállapításhoz tett írásbeli nyilatkozata

- a jogosultságáról, magzat esetében a várandósságról,
- a családi kedvezmény megosztása esetén a megosztásról, amelyen fel kell tüntetnie – a magzat kivételével – minden eltartott (kedvezményezett eltartott) adóazonosító jelét, ennek hiányában természetes személyazonosító adatait, lakcímét, megosztás esetén a másik fél adóazonosító jelét is.
- a nyilatkozat a soron következő havi bérkifizetést megelőzően bármikor megtehető
- visszamenőlegesen, év közben a kedvezményt érvényesíteni nem lehet.

	Adóalap- kedvezmény	Adókedvezmény
Legfeljebb egy/két eltartott esetén		
1 gyermek után	62.500,-	10.000,-
2 gyermek után	125.000,-	20.000,-
Legalább három eltartott esetén		
1 gyermek után	206.250,-	33.000,-
2 gyermek után	412.500,-	66.000,-
3 gyermek után	618.750,-	99.000,-

Családi járulékkedvezmény

Ha a család a személyi jövedelemadóból nem tudja érvényesíteni a családi adókedvezmény összegét, azt az általa fizetett járulékból is érvényesíteni tudja.

A családi járulékkedvezmény csökkenti a biztosított által fizetendő természetbeni és pénzbeli egészségbiztosítási járulék és nyugdíjjárulék együttes összegét.

Ki jogosult a családi járulékkedvezményre?

A személyi jövedelemadóról szóló, fentiek szerint ismertett családi kedvezmény érvényesítésére jogosult biztosított és - a családi kedvezményt megosztással érvényesítő - biztosított házastársa, élettársa.

A családi járulékkedvezményt a fenti személyek döntésük szerint együtt is, de csak egyszeresen érvényesíthetik. A családi járulékkedvezmény együttes igénybevételének feltétele az érintett magánszemélyek - adóbevallásban, munkáltatói adómegállapításban közösen tett, egymás adóazonosító jelét is feltüntető - nyilatkozata, amely tartalmazza a kedvezmény összegének felosztására vonatkozó döntésüket.

Mennyi a családi járulékkedvezmény összege?

A családi járulékkedvezmény összege a biztosítottat megillető, az Személyi jövedelemadóról szóló törvény szerinti családi kedvezmény összegéből

- a biztosított által vagy
- az Szja tv. szerinti családi kedvezmény közös igénybevételére jogosult biztosítottak által közösen és/vagy
- a biztosított és a családi kedvezményt megosztással érvényesítő biztosított házastársa, élettársa által együttesen ténylegesen érvényesített családi kedvezménnyel csökkentett összeg 16 százaléka, de legfeljebb a járulékok együttes összege.

A családi járulékkedvezmény érvényesítése nem érinti a biztosított társadalombiztosítási ellátásokra való jogosultságát és az ellátások összegét.

IV. A GYERMEKET NEVELŐ SZÜLŐK EGYÉB ELLÁTÁSAI

RENDSZERES GYERMEKVÉDELMI KEDVEZMÉNY

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult

- a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének,
- a természetbeni támogatásnak,
- az ingyenes tankönyvnek
- egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

Hova kell benyújtani a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítása iránti kérelmet?

Ahhoz a gyámhatósághoz, amelynek illetékességi területén a kérelmező lakóhelye, vagy ha a kérelmező életvitelszerűen a bejelentett tartózkodási helyén lakik, a tartózkodási helye van.

Kinek állapítható meg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság?

A feltételek fennállása esetén a gyámhatóság annak a gyermeknek állapítja meg a jogosultságát,

- akinek családjában az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének **140** %-át (39.900,- Ft) ha
  - a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza, vagy
  - a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy
  - a nagykorúvá vált gyermek esetén, ha megfelel az egyéb feltételeknek vagy
- a fentiekbe nem tartozó esetekben annak a gyermeknek, akinek családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének **130** %-át (37.050,- Ft) feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg a törvényben meghatározott értéket.

Nagykorú gyermek esetén is megállapítható a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény?

Az egyéb jogosultsági feltételek fennállása esetén nagykorúvá válása után is jogosult a gyermek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, ha

- nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat és 23. életévét még nem töltötte be, vagy
- felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul és a 25. életévét még nem töltötte be, és a nagykorúvá válását megelőző második hónap első napja, valamint a nagykorúvá válását megelőző nap közötti időszakban legalább egy napig rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre volt jogosult.

Mely időpontig állapítják meg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot?

A feltételek fennállása esetén a gyámhatóság egy év időtartamra állapítja meg a jogosultságot, de legfeljebb

- a nagykorúvá vált gyermek 23. életévének betöltéséig,
- a nagykorúvá vált gyermek 25. életévének betöltéséig.

A rendszeres gyermekvédelmi támogatásra való jogosultság szempontjából kit lehet egyedülállónak tekinteni?

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylése szempontjából egyedülálló az a személy, aki hajadon, nőtlen, özvegy, elvált, házastársától külön él és nincs élettársa.

Hogyan számítják ki a család egy főre jutó jövedelmét?

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításakor

- a havi rendszerességgel járó - nem vállalkozásból, illetve őstermelői tevékenységből származó - jövedelem esetén a kérelem benyújtását megelőző hónap jövedelmét,
  - a nem havi rendszerességgel szerzett, illetve vállalkozásból származó jövedelem esetén a kérelem benyújtásának hónapját közvetlenül megelőző tizenkét hónap alatt szerzett jövedelem egyhavi átlagát
- kell figyelembe venni, azzal, hogy a vállalkozásból szerzett jövedelem-számításnál azon hónapoknál, amelyek adóbevallással már lezárt időszakra esnek, a jövedelmet a bevallott éves jövedelemnek e hónapokkal arányos összegében kell beszámítani.

Ha a vállalkozási tevékenység megkezdésétől eltelt időtartam nem éri el a 12 hónapot, akkor az egyhavi átlagos jövedelmet a vállalkozási tevékenység időtartama alapján kell kiszámítani.

(A fentiekől eltérni akkor lehet, ha a jövedelmi viszonyokban igazolható ok miatt tartós romlás vélelmezhető.)

A jövedelemszámításnál figyelmen kívül kell hagyni

- a kérelem benyújtását megelőzően megszűnt havi rendszeres jövedelmet,
- a vállalkozásból származó jövedelmet, feltéve, hogy a vállalkozási tevékenység megszűnt,
- a közmunkából, közhasznú munkából vagy közcélú munkából származó havi jövedelemnek az öregségi nyugdíj legkisebb összegét meghaladó részét.

A vállalkozási tevékenység akkor tekinthető megszűntnek, ha a vállalkozói engedélyt, illetve az őstermelői igazolványt visszaadták vagy visszavonták, illetőleg a társas vállalkozást törölték a cégjegyzékből.

Milyen kiadással lehet az egy főre jutó jövedelmet csökkenteni?

Az egy főre jutó havi jövedelem számításánál a közös háztartásban élő közeli hozzátartozók tényleges nettó összjövedelmét csökkenteni kell a támogatást kérő és házastársa, élettársa által, bírósági határozat alapján eltartott rokon részére teljesített tartásdíj összegével.

Mit értünk vagyon alatt?

Vagyon alatt azt a hasznosítható ingatlant, járművet, továbbá vagyoni értékű jogot kell érteni, amelynek egy főre jutó értéke a gyermeket gondozó családban

- külön-külön számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének húszszorosát, vagy
- együtt számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének hetvenszeresét meghaladja, azzal, hogy nem minősül vagyonnak az az ingatlan, amelyben a szülő vagy a tartásra köteles más törvényes képviselő életvitelszerűen lakik, az a vagyoni értékű jog, amely az általuk lakott ingatlanon áll fenn, továbbá a mozgáskorlátozottságra vagy tartós betegségre tekintettel fenntartott gépjármű.

A lízingelt dolog vagyoni értékű jognak minősül?

A vagyoni helyzet vizsgálata során a lízingelt dologon fennálló használati jogot meghatározott időre szóló vagyoni értékű jogként kell figyelembe

venni, melynek értékét az illetékekről szóló törvény szerint fogják meghatározni.

Mi tekinthető nem hasznosítható ingatlanak?

A forgalomképtelen, az elidegenítési tilalom alatt álló és – kivéve, ha a haszonélvezeti jog jogosultja a gyermek vagy a vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozó- a haszonélvezeti joggal terhelt ingatlan.

A vagyonvizsgálat során mi nem tekinthető vagyonnak?

Nem minősül vagyonnak az az ingatlan, amelyben a szülő vagy a tartásra köteles más törvényes képviselő életvitelszerűen lakik, az a vagyoni értékű jog, amely az általuk lakott ingatlanon áll fenn, továbbá a mozgáskorlátozottságra tekintettel fenntartott gépjármű.

Kikre terjed ki a vagyonvizsgálat?

A vagyoni helyzet vizsgálata kiterjed a közös háztartásban élő közeli hozzátartozók vagyonára.

Az egy főre jutó jövedelem számításánál kit lehet közeli hozzátartozóként figyelembe venni?

A kérelem benyújtásának időpontjában - közös háztartásban élő közeli hozzátartozóként kell figyelembe venni az egy lakásban együtt lakó, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező

- a szülőt, a szülő házastársát vagy élettársát,
- a 20 évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező gyermeket,
- a 23 évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező, a nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytató gyermeket,
- a 25 évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező, felsőoktatási intézmény nappali tagozatán tanulmányokat folytató gyermeket,
- korhatárra való tekintet nélkül a tartósan beteg, illetőleg a fogyatékos gyermeket,
- a fentiekbe nem tartozó, a Csjt. alapján a szülő vagy házastársa által eltartott rokont.

A családbafogadó gyám gyámsága alatt álló gyermek – kivéve, ha a gyám a gyermek tartására köteles – a jövedelemszámítás szempontjából nem tekinthető a támogatást kérővel közös háztartásban élő közeli hozzátartozónak. A reá nézve igényelt támogatás megállapításánál a gyermek megélhetését szolgáló juttatásokat kell figyelembe venni.

Mely esetben szűnik meg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság?

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság

- megszűnik az 1 év időtartam leteltével,
- megszüntetésre kerül, ha
  - a felülvizsgálat azzal az eredménnyel zárul, hogy a jogosultsági feltételek nem állnak fenn, vagy
  - a gyermek gyermekvédelmi szakellátásba kerül.

Ha megszűnik a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, a jogosultság a megszűnéstől számítva mennyi ideig áll fenn?

A rendszeres kedvezményre való jogosultság bármely okból történő megszüntetése esetén a jogosultság a megszüntető határozat meghozatalát követő második hónap első napján szűnik meg.

TERMÉSZETBENI TÁMOGATÁS

A települési önkormányzat jegyzője annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága

- a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,
- a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel

természetbeni támogatást nyújt fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány formájában.

PÉNZBELI TÁMOGATÁS

Ki jogosult pénzbeli támogatásra?

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek után a gyermek családbafogadó gyámjával kirendelt hozzátartozó pénzbeli ellátásra jogosult, ha

- a gyermek tartására köteles, és
- nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, balettművészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban, időskorúak járadékában vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű

rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik.

Mennyi a pénzbeli támogatás havi összege?

A támogatás havi összege gyermekeként az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 22%-a, mely 6.270,- Ft.

Hogyan történik a támogatás folyósítása?

Ha a pénzbeli ellátást jogerősen megállapították, az a kérelem benyújtásától esedékes azzal, hogy ha a kérelmet

- a tárgyhónap tizenötödikéig nyújtották be, a támogatás teljes összegét,
- a tárgyhónap tizenötödikét követően nyújtották be, a támogatás ötven százalékát;

A hivatalbóli eljárás megindulásának napjától esedékes azzal, hogy ha a hivatalbóli eljárás

- a tárgyhónap tizenötödikéig megindult, a támogatás teljes összegét,
- a tárgyhónap tizenötödikét követően indult meg, a támogatás ötven százalékát kell kifizetni.

A gyámhatóság kinek állapít meg pótlékot?

A gyámhatóság annak a családba fogadó gyámként kirendelt hozzátartozónak, akinek pénzbeli ellátásra való jogosultsága

- a tárgyév augusztus 1-én fennáll, augusztus hónapban 8.400,- Ft, továbbá ha
- a tárgyév november 1-én fennáll, november hónapban 8.400,- Ft pótlékot állapít meg gyermekeként.

Fontos tudni

A támogatásban részesülőnek a jogosultság feltételeit érintő lényeges tények, körülmények megváltozásáról 15 napon belül kell értesítenie a jegyzőt.

ÓVODÁZTATÁSI TÁMOGATÁS

Kinek állapítható meg az óvodáztatási támogatás?

A települési önkormányzat jegyzője az óvodáztatási támogatásra való jogosultságát - kérelmére - annak a szülőnek vagy családbafogadó gyámnak állapítja meg, akinek gyermeke

- tekintetében a halmozottan hátrányos helyzet fennállását a jegyző megállapította, és

- legkésőbb annak az óvodai nevelési évnek a kezdetéig, amelyben az ötödik életévét betölti, megkezdődik az óvodai nevelésben való tényleges részvétel és a kérelem benyújtását közvetlenül megelőző időszakban legalább két hónapon keresztül rendszeresen jár óvodába.

A gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg kérelemre - külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra - megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének fennállását.

A gyermek hátrányos helyzetének

- az első alkalommal folyósított óvodáztatási támogatás esetén a kérelem benyújtásának időpontjában,
- a további óvodáztatási támogatás esetén a tárgyév június hónapjában folyósított óvodáztatási támogatásnál a tárgyév május 5-én, a tárgyév december hónapjában folyósított óvodáztatási támogatásnál a tárgyév november 5-én kell fennállnia.

Ki minősül hátrányos helyzetű gyermeknek?

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált városfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy

szükségállásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Ki minősül halmozottan hátrányos helyzetű gyermeknek?

Halmozottan hátrányos helyzetű

- az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében a fent említett (hátrányos helyzet ismérvei) körülmények közül legalább kettő fennáll,
- a nevelésbe vett gyermek,
- az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

Mindkét szülő kérheti a támogatás megállapítását?

Nem, az óvodáztatási támogatást ugyanazon gyermek után csak az egyik szülő vagy a gyermek részére kirendelt családbafogadó gyám igényelheti.

A gyermek hány éves koráig lehet kérni az óvodáztatási támogatás megállapítását?

Az óvodáztatási támogatás iránti kérelmet a szülői felügyeletet gyakorló szülő vagy a családbafogadó gyám legfeljebb annak az óvodai nevelési évnek a kezdetéig terjesztheti elő, amely évben a gyermek az ötödik életévét betölti.

Hogyan történik az óvodáztatási támogatás folyósítása?

A települési önkormányzat jegyzője az óvodáztatási támogatást első alkalommal, ha az óvodáztatási támogatásra való jogosultság jogerős megállapítására

- az előző év december 5-e és a tárgyév június 4-e között kerül sor, a tárgyév június hónapjában,
  - a tárgyév június 5-e és a tárgyév december 4-e között kerül sor, a tárgyév december hónapjában
- folyósítja.

Az első alkalmat követően a települési önkormányzat jegyzője a gyermek óvodai nevelési jogviszonyának fennállásáig június és december hónapban további óvodáztatási támogatást folyósít a szülőnek vagy a családbafogadó gyámnak, ha

- a gyermek továbbra is halmozottan hátrányos helyzetűnek minősül, és

- a szülő, a családbafogadó gyám a gyermeknek a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló kormányrendelet szerinti rendszeres óvodába járásáról gondoskodik.

Mennyi az óvodáztatási támogatás összege?

A támogatás összege gyermekenként első alkalommal húszezer forint, ezt követően esetenként és gyermekenként tízezer forint.

Természetben nyújtható-e a támogatás?

A helyi önkormányzat rendeletben előírhatja, hogy az első alkalommal folyósításra kerülő pénzbeli támogatás helyett a szülőnek gyermeke részére természetbeni támogatás nyújtható. A természetbeni támogatást a gyermek beíratását követő legfeljebb huszonegy napon belül kell a szülő rendelkezésére bocsátani.

A természetben nyújtott óvodáztatási támogatás célja a gyermek rendszeres óvodába járásának segítése, formája különösen utcai ruha, utcai cipő, váltóruha, váltócipő, tisztasági csomag biztosítása.

Mi minősül rendszeres óvodába járásnak?

Az óvodáztatási támogatásra való jogosultság megállapítása szempontjából rendszeres óvodába járásnak minősül, ha

- a gyermek az óvodai nyitvatartási napokon naponta legalább hat órát az óvodában tartózkodik, és
- a szülő, a családbafogadó gyám igazolt és az igazolatlanul mulasztott napok száma együttesen nem haladja meg a munkanapokra eső óvodai nevelési napok huszonöt százalékát, azzal, hogy a mulasztásból tíz napot július-augusztus hónapokban a huszonöt százalék megállapításánál figyelmen kívül kell hagyni.

Ha a gyermek óvodát vált, a települési önkormányzat jegyzője minden érintett óvodától beszerzi a gyermek rendszeres óvodába járásáról szóló igazolást.

GYERMEKTARTÁSDÍJ MEGELŐLEGEZÉSE

Mely esetben lehet a gyermektartásdíjat megelőlegezni?

A tartásdíj megelőlegezésére akkor kerülhet sor,

- ha a bíróság a tartásdíjat jogerős határozatában már megállapította és a tartásdíj behajtása átmenetileg lehetetlen,

- a gyermeket gondozó szülő vagy más törvényes képviselő nem képes a gyermek részére a szükséges tartást, nyújtani, feltéve, hogy a gyermek családjában az egy főre eső jövedelem nem éri el az öregségi nyugdíj legkisebb összegének a kétszeresét (57.000,- Ft.).

Ki kérheti a gyermektartásdíj megelőlegezését?

A gyermektartásdíj megelőlegezése iránti eljárás a gyermektartásdíjra jogosult gyermek szülőjének vagy más törvényes képviselőjének kérelmére indul. A gyermektartásdíj megelőlegezése iránti eljárás a nagykorúvá vált gyermek kérelmére is indulhat.

A feltételek fennállása esetén a gyermektartásdíj megelőlegezése a gyermek nagykorúvá válása után is megállapítható, illetve a már megállapított gyermektartásdíj továbbfolyósítható addig az időpontig, ameddig a középfokú nappali oktatás munkarendje szerinti tanulmányokat folytat, de legfeljebb huszadik évének betöltéséig.

Milyen iratokat kell e kérelemhez csatolni?

A kérelemhez csatolni kell:

- a gyermektartásdíjat megállapító jogerős bírósági határozatot,
- nagykorú gyermek esetén a középfokú nappali oktatás munkarendje szerinti tanulmányok folytatását igazoló iratot,
- a gyermektartásdíj eredménytelen végrehajtását igazoló, illetve a végrehajtás szünetelését kimondó 6 hónapnál nem régebbi foglalási jegyzőkönyvet, vagy a gyermektartásdíj behajtása iránti eljárás megindítását igazoló okiratot.

Mely esetekben nem kerülhet sor a tartásdíj megelőlegezésére?

Akkor, ha a tartásdíj fizetésére kötelezett:

- külföldi tartózkodási helye ismeretlen vagy lakóhelye olyan államban van, ahol a tartásdíj érvényesítésére nincs nemzetközi szerződés és viszonyosság sem áll fenn,
- a jogosulttal közös háztartásban él,
- ha a tartásdíj megtérülésére nincs remény, illetve
- lejárt tartásdíj esetében.

Nincs helye továbbá a gyermektartásdíj megelőlegezésének

- részösszegű megfizetés vagy részösszegű behajthatóság esetén, ha ennek mértéke a bíróság által megállapított gyermektartásdíj alapösszegének ötven százalékát meghaladja, vagy
- lejárt gyermektartásdíj esetén.

Ha a gyermektartásdíj megelőlegezését jogerősen megállapítják, az a kérelem benyújtásától esedékes. A folyósítás időtartama a kérelem benyújtásának napjától az alapul szolgáló ok előrelátható fennállásáig, legfeljebb azonban három évig tart. A feltételek fennállása esetén - függetlenül az adók módjára történő behajtás eredményétől - ugyanazon gyermekre tekintettel, egy alkalommal, legfeljebb további három évre a megelőlegezés továbbfolyósítható, illetve ismételt elrendelhető.

Ha a gyermektartásdíj megelőlegezését jogerősen elrendelték, az a kérelem benyújtásától esedékes, azzal, hogy ha a kérelmet

- a tárgyhónap 15-éig nyújtották be, a gyermektartásdíj megelőlegezését elrendelő jogerős határozatban megállapított teljes összeget,
- a tárgyhónap 15-ét követően nyújtották be, a gyermektartásdíj megelőlegezését elrendelő jogerős határozatban megállapított összeg 50%-át

kell kifizetni.

A feltételek fennállása esetén mely esetekben van lehetőség a gyermektartásdíj megelőlegezésére?

A gyámhivatalnak meg kell győződnie a gyermektartásdíj átmeneti - a kérelem benyújtását közvetlenül megelőző legalább 6 havi - behajthatatlanságáról.

A gyermektartásdíj megelőlegezésére akkor kerülhet sor, ha a jogosult kérte a bírósági határozatban megállapított gyermektartásdíj bírósági végrehajtását, és

- a kötelezett munkabérére, más rendszeres jövedelmére, illetve egyéb vagyonára vezetett végrehajtás eredménytelen volt, vagy a végrehajtás szünetel,
- a részösszegű megfizetés vagy behajtás mértéke a bíróság által megállapított gyermektartásdíj alapösszegének 50%-át nem haladta meg.

Megállapíthat-e a gyámhivatal alacsonyabb összeget annál, mint amit a bíróság határozata tartalmaz?

Igen, ha a gyermek tartását a gondozó szülő részben biztosítani tudja. A megelőlegezett összeg azonban ez esetben sem lehet kevesebb a bíróság által megállapított összeg 50 százalékánál.

ÉTKEZÉSI TÉRÍTÉSI DÍJKEDVEZMÉNY

Bölcsődei ellátás esetén kiknek a gondozását kell térítésmentesen biztosítani?

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek,
- a tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek,
- a három- vagy többgyermekes család gyermekének,
- az átmeneti gondozásban lévő, az ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban elhelyezett, az átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermek

gondozását térítésmentesen kell biztosítani. Ezekben az esetekben személyi térítési díj – az étkezési térítési díjkedvezmények figyelembevételével - csak az étkezésért kérhető. Egyéb esetekben a gyermek gondozásáért is kell térítést fizetni.

Ki jogosult és milyen mértékű étkezési térítési díj-kedvezményre?

Gyermekétkeztetés esetén

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő bölcsődés, óvodás, az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő,
- fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó intézményben elhelyezett, gyermek az intézményi térítési díj 100%-át
- a fentiek alá nem tartozó, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek, tanuló után az intézményi térítési díj 50%-át
- három- vagy többgyermekes családnál gyermekenként az intézményi térítési díj 50%-át kedvezményként kell biztosítani.

Ki tekinthető tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos gyermeknek?

Tartós betegség: azon kórforma, amely a külön jogszabályban meghatározott magasabb összegű családi pótlékra jogosít,

Fogyatékos gyermek, fiatal felnőtt:

- a gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni ellátások tekintetében a külön jogszabályban meghatározott magasabb összegű családi pótlékra jogosító fogyatékos állapotban szenvedő gyermek, fiatal felnőtt,
- a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások, valamint a gyermekétkeztetés normatív kedvezménye tekintetében a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 4. § 25. pontjában foglaltaknak megfelelő **sajátos nevelési igényű gyermek, fiatal felnőtt.**

Meddig jár a normatív kedvezmény?

A normatív kedvezményt a tanuló után a nappali rendszerű oktatásban való részvétele befejezéséig jár.

Jár-e normatív kedvezmény a gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő - nevelőszülőnél, gyermek-otthonban, vagy más bentlakásos intézményben nevelkedő - ideiglenes hatállyal elhelyezett, átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermek után?

A gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő - nevelőszülőnél, gyermek-otthonban, vagy más bentlakásos intézményben nevelkedő - ideiglenes hatállyal elhelyezett, átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermek után nem vehető igénybe a normatív kedvezmény.

A normatív kedvezményen felül lehet-e további kedvezményt megállapítani?

A gyermek lakóhelye szerint illetékes önkormányzat, illetve - ha a gyermek közoktatási intézményben részesül étkezésben - a nevelési-oktatási intézmény vezetője - a fenntartó által megállapított szabályok keretei között - a gyermek egyéni rászorultsága alapján további gyermekekénti kedvezményt állapíthat meg.

Napi hány étkezést biztosítanak a gyermekétkeztetés keretében?

Ha a szülő (törvényes képviselő) eltérően nem rendelkezik, a fenntartó az óvodában és az iskolában a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, illetve az iskolai tanítási napokon biztosítja a déli meleg főétkezést és két további étkezést.

A normatív kedvezményre jogosult gyermeknek igénybe kell venni a napközit annak érdekében, hogy a kedvezményben részesülhessen?

Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető.

Ki lehet a normatív kedvezmény megállapításához közös háztartásban élőként kell figyelembe venni?

- a tizennyolc éven aluli,
- a huszonöt évesnél fiatalabb, közoktatásban nappali rendszerű oktatásban részt vevő, illetve felsőoktatásban nappali tagozaton tanuló, valamint
- az életkortól függetlenül a tartósan beteg vagy súlyos fogyatékos

gyermeket.

A normatív kedvezmény megállapításához a térítési díj fizetésére kötelezett nyilatkozatát be kell szerezni. A nyilatkozatnak tartalmaznia kell a fizetésre kötelezettel közös háztartásban élő vagy intézményben elhelyezett

- 18 éven aluli,
- 25 évesnél fiatalabb és oktatási intézmény nappali tagozatán tanuló, valamint
- tartósan beteg vagy súlyos fogyatékos gyermekeinek számát.

A gyermekek számában történt változást az intézmény vezetőjének a változást követő 15 napon belül be kell jelenteni.

Az eltartott gyermekek számának megváltozása esetén az új térítési díjat a változást követő hónap első napjától kell megfizetni.

A térítési díj meg nem fizetése esetén késedelmi pótlék nem állapítható meg.

GYERMEKJÓLÉTI ALAPELLÁTÁSOK

Gyermekek napközbeni ellátása

A gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését szervezik meg azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

A gyermekek napközbeni ellátását különösen az olyan gyermek számára biztosítják,

- akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége,
- akit egyedülálló vagy időskorú személy nevel, vagy akivel együtt a családban három vagy több gyermeket nevelnek, kivéve azt, akire nézve eltartója gyermekgondozási díjban részesül,
- akinek a szülője, gondozója szociális helyzete miatt az ellátásról nem tud gondoskodni.

A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően - különösen bölcsődében, hetes bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban, valamint a Kt. hatálya alá tartozó óvodában, iskolai napköziben.

Bölcsőde

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. évet betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

A bölcsőde végezheti a fogyatékos gyermekek korai rehabilitációs és rehabilitációs célú nevelését és gondozását is.

A bölcsődei ellátás keretében a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékos gyermek legfeljebb hatéves koráig fejlődését biztosító korai fejlesztésben és gondozásban, vagy fejlesztő felkészítésben vehet részt.

A bölcsődei felvétel során előnyben részesítik azt a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket, akinek szülője vagy más törvényes képviselője igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll.

Családi napközi

A gyermekek napközbeni ellátásának minősül a bölcsődei és óvodai ellátásban nem részesülő, továbbá az iskolai oktatásban részesülő gyermeknek az iskola nyitvatartási idején kívüli, valamint az iskolai napközit vagy tanulószobai ellátást igénybe nem vevő gyermek családi napköziben történő, nem közoktatási célú ellátása.

A családi napközi a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, étkeztetést és foglalkoztatást.

A családi napközi működhet az ellátást nyújtó saját otthonában vagy más e célra kialakított helyiségben.

A családi napköziben húszhetestől tizennégy éves korig gondozható gyermek.

A családi napköziben - a saját, napközbeni ellátást máshol igénybe nem vevő gyermeket is beszámítva - legfeljebb öt gyermek gondozható. Ha a családi napköziben egy fogyatékos gyermeket is gondoznak, akkor a gondozható gyermekek száma legfeljebb négy fő. Ha a családi napköziben gondozott valamennyi gyermek fogyatékos, akkor a gondozható gyermekek száma legfeljebb három fő.

Családi gyermekfelügyelet

A gyermekek napközbeni ellátásaként családi gyermekfelügyelet biztosítható az ellátást nyújtó saját otthonában.

A családi gyermekfelügyelet a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést és étkeztetést.

A családi gyermekfelügyelet keretében két évestől négy éves korig gondozható gyermek.

A családi gyermekfelügyelet ellátása során - a saját, napközbeni ellátást máshol igénybe nem vevő gyermeket is beszámítva - legfeljebb három gyermek gondozható.

Házi gyermekfelügyelet

A házi gyermekfelügyelet keretében a gyermekek napközbeni ellátását a szülő vagy más törvényes képviselő otthonában gondozó biztosíthatja, ha a gyermek állandó vagy időszakos ellátása nappali intézményben nem biztosítható (pl. betegség miatt) és a szülő a gyermek napközbeni ellátását nem vagy csak részben tudja megoldani.

Alternatív napközbeni ellátás

Alternatív napközbeni ellátás a játszótéri program, játszóház, klubfoglalkozás keretében nyújtott,

- a szülő és a gyermek kapcsolatát erősítő, a gyermek szocializációját támogató, valamint egyéb szabadidős és prevenciós szolgáltatás,
- a csellengő vagy egyéb okból veszélyeztetett iskoláskorú gyermekek számára biztosított nappali felügyelet, sport-, illetve egyéb foglalkozás és étkeztetés, feltéve, ha a működtető rendelkezik az ehhez szükséges – külön jogszabályban meghatározott – személyi és tárgyi feltételekkel.

Az óvoda és az iskolai napközis foglalkozás nem a gyermekvédelmi törvény, hanem a közoktatási törvény hatálya alá tartozik.

Óvoda

Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény, mely ellátja a gyermek napközbeni ellátásával összefüggő feladatokat is.

A gyermek abban az évben, amelyben az ötödik életévét betölti, a nevelési év kezdő napjától napi négy órát köteles óvodai nevelésben részt venni.

A gyermek utoljára abban az évben kezdhet óvodai nevelési évet, amelyben a hetedik életévét betölti.

Abban az évben, amelyben a gyermek a hetedik életévét betölti, akkor kezdhet újabb nevelési évet az óvodában, ha augusztus 31. után született, és a nevelési tanácsadó vagy a szakértői és rehabilitációs bizottság javasolja, hogy még egy nevelési évig maradjon az óvodában.

A nevelési tanácsadó vagy a szakértői és rehabilitációs bizottság ilyen javaslatot a szülő kérésére és az óvoda nevelőtestületének egyetértésével tehet.

A nevelőtestület egyetértését a nevelési tanácsadó, illetve a szakértői és rehabilitációs bizottság a gyermek, tanuló vizsgálatának megkezdése előtt szerzi be.

A nevelési tanácsadó, illetve a szakértői és rehabilitációs bizottság - szakvéleményének megküldésével - értesíti a lakóhely, ennek hiányában a tartózkodási hely szerint illetékes jegyzőt, ha javasolja, hogy a gyermek további egy évig óvodai nevelésben vegyen részt.

Iskolai napközis foglalkozás

A napközis, foglalkozásokat oly módon szervezik meg, hogy a szülők igényei szerint eleget tudjon tenni az iskolai felkészítéssel és a gyermek napközbeni ellátásával összefüggő feladatoknak. A napközis, illetve a tanulószobai foglalkozások megszervezéséhez az első négy évfolyamon napi négy és fél óra, az ötödik-nyolcadik évfolyamon és a gyógypedagógiai nevelésben, oktatásban részt vevő iskola valamennyi többi évfolyamán napi három óra, áll rendelkezésre.

V. GYERMEKEK UTÁNI ELLÁTÁSOKBAN RÉSZESÜLŐK KEDVEZMÉNYEI

INGYENES TANKÖNYVELLÁTÁS

Ki jogosult normatív alapon tankönyvre?

Az iskolai tankönyvrendelésnek biztosítania kell, hogy - az iskolától történő tankönyv-kölcsönzés, napköziben, tanulószobában elhelyezett tankönyvek igénybevétele, használt tankönyvek biztosítása, illetőleg tankönyvek megvásárlásához nyújtott pénzbeli támogatás útján - a nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő minden olyan tanuló részére, aki

- tartósan beteg
- testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos,
- pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (pl. dyslexia, dysgraphia, dyscalculia, mutizmus, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar)
- három vagy többgyermekes családban él,
- nagykorú és saját jogán családi pótlékra jogosult,
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő tanuló.

Ki után nem vehető igénybe a normatív kedvezmény?

A gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő – nevelőszülőnél, gyermekotthonban, vagy más bentlakásos intézményben nevelkedő – ideiglenes hatállyal elhelyezett, átmeneti vagy tartós nevelésbe vett tanuló után.

Hogyan kell igazolni a jogosultságot?

A normatív kedvezményre való jogosultságot a tartósan beteg, három-vagy többgyermekes családban élő gyermek esetén, nagykorú és saját jogán családi pótlékban részesülő személy esetén a hasonló jogcímen folyósított családi pótlékról – a családtámogatási kifizetőhely által – kiállított igazolással, illetve ha a családi pótlékra való jogosultság a legmagasabb életkor elérése miatt megszűnt, szakorvosi igazolással.

- sajátos nevelési igényű gyermek esetén a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleményével
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény esetén az erről szóló határozattal kell igazolni.

Mikor kell az igényt bejelenteni?

Az igényjogosultságot az iskolai tankönyvrendelés elkészítése előtt, az iskola által meghatározott időben kell bejelenteni. Ha a bejelentés későbbi időpontban történik – beleértve az iskolaváltást is – az iskola a tankönyvek kölcsönzésével, a napköziben, tanulószobán elhelyezett tankönyvek rendelkezésre bocsátásával köteles az igényt teljesíteni.

VI. FIATALOK ÉLETKEZDÉSI TÁMOGATÁSA

(Forrás: Magyar Államkincstár)

A 2005. december 31-ét követően született gyermekek részére a Magyar Állam egyszeri életkezdési támogatást nyújt, amely arra szolgál, hogy a nagykorúság kezdetén, vagyis a 18. életév betöltése után könnyebb legyen a fiatalok életkezdése a továbbtanulás, pályaválasztás, otthonteremtés vagy családalapítás terén.

Ki jogosult az életkezdési támogatásra?

Az életkezdési támogatásra, minden 2005. december 31. után született, magyar állampolgárságú és magyarországi lakóhellyel rendelkező gyermek jogosult.

Milyen mértékű az életkezdési támogatás?

A 2005. december 31. napja után született gyermek 42.500,- forint összegű egyszeri életkezdési támogatásban részesül, ez automatikusan a gyermek nevére megnyitásra kerülő letéti számlán kerül elhelyezésre a Magyar Államkincstárnál. Az összeg ezen a letéti számlán kamatozik, melyet a gyermek a hozammal együtt a 18. életévének betöltése után a törvényben meghatározott célokra használhat fel.

Kell-e igényelni az életkezdési támogatást?

A Magyar Államkincstár a szülés hónapját követő 10 munkanapon belül hivatalból értesül a gyermek születéséről, majd ezt követően 8 munkanapon belül a gyermek nevére – automatikusan – kincstári letéti számlát nyit. A Kincstár ezen a számlán tartja nyilván a gyermeknek járó állami támogatásokat és azok kamatait, valamint levélben értesíti a szülőket a kincstári letéti számla megnyitásának tényéről. Az életkezdési támogatás letéti számlán való kezelése, nyilvántartása automatikus, azt igényelni külön nem kell.

Mi az a Start-értékpapírszámla?

A szülő vagy hozzátartozó döntése alapján a kincstári letéti számlán lévő összeg lehívható az úgynevezett Start-értékpapírszámlára, amely tetszés szerinti összeggel, rendszeres vagy eseti befizetésekkel kiegészíthető. A már rendelkezésre álló összeg a Start-értékpapírszámlán befektetésre kerül, ezzel is növelve annak hozamát.

2012. október 1-jétől Start-értékpapírszámla nyitására csak a Magyar Államkincstárnál van lehetőség, melynek nyitása és vezetése díjmentes, a befektetett összeg adómentes. 2013. december 2-tól a Start-értékpapírszámlára befizetett összegek a gyermek születési évéhez igazodó Babakötvénybe kerülnek automatikusan befektetésre, amelyállampapír infláció felett 3%-os kamatot garantál a teljes futamidő alatt

Egy gyermeknek egy számla nyitható, amelyre adott esetben a települési önkormányzatok is teljesíthetnek befizetést.

Milyen dokumentumok szükségesek a Start-értékpapírszámla nyitáshoz?

A számla nyitásához szükséges:

- a számlát nyitó személyazonosításra alkalmas okmányának, lakcímkártyájának, adóigazolványának bemutatása
- a gyermek adatai (adóazonosító, személyazonosító adatainak közlése)
- hozzátartozói számlanyitást esetén 25.000 forint befizetése, a szülő/törvényes képviselő természetes személyazonosító adatainak ismerete, személyi dokumentumok bemutatása
- nyilatkozat megtevése szülő esetén a családi pótlékra való jogosultság fennállásáról, hozzátartozó esetén a gyermekkel fennálló hozzátartozói kapcsolatról, valamint arról, hogy a szülő a gyermek után jogosult a családi pótlékra.

Milyen kényelmi szolgáltatások vehetők igénybe a Start-értékpapírszámlához?

A Start-értékpapírszámlához kiegészítő szerződés keretében igényelhető WebKincstár illetve MobilKincstár és TeleKincstár szolgáltatás, amelyeknek köszönhetően kényelmesen, otthonról, interneten és telefonon keresztül is intézhető például a gyermek számlája feletti rendelkezés, vagy a számla egyenlegének lekérdezése.

Meddig lehet a Start-értékpapírszámlát megnyitni?

Start-értékpapírszámla a gyermek részére – 2012. október 1-jétől kizárólag a Kincstárban – 18. életévének betöltéséig bármikor nyitható.

A 2006. január 1. előtt született gyermekek részére is nyitható Start-értékpapírszámla, de Ők nem jogosultak az egyszeri életkezdesi támogatásra.

Hogyan gyarapítható az életkezdesi támogatás összege?

Az életkezdesi támogatás összege a Start-értékpapírszámla nyitásával, arra történő befizetésekkel és az összeg befektetésével gyarapítható. A befizetés készpénzben, átutalással vagy bankkártyás fizetéssel teljesíthető. A befizethető összeg tekintetében nincs felső korlát. Befizető lehet a szülő vagy bármely magánszemély, illetőleg települési önkormányzat. A települési önkormányzatok befizetései után állami támogatás nem jár.

- már a 2006. január 1. előtt született gyermekek részére is lehet Start-értékpapírszámlát nyitni; a szülők és hozzátartozók is megnyithatják a Start-értékpapírszámlát; esetükben a számlanyitást követő 30 napon belül szükséges 25.000,- forint összeg befizetése;
- évente a befizetések 10%-ának megfelelő, de legfeljebb évi 6.000,- forint állami kamattámogatás jár;
- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult családok gyermekei esetében a támogatás a gyermek számlájára befizetett összeg 20%-a, évente legfeljebb 12.000,- forint;
- az átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermekeket a nevelési időszakkal arányos, de maximum évi 12.000,- forint állami támogatás illeti meg, amely támogatás a befizetéstől független.
- díj, jutalék, illetékmentes a számlanyitást, számlavezetést;
- a befizetésnek nincs felső korlátja;
- az életkezdesi támogatás összege a hozamokkal együtt Babakötvény állampapírban helyezhető el, mely az állami garancia miatt hosszú távú biztonságos befektetés;
- a Babakötvény az éves kamatokat automatikusan „önmagába forgatja vissza”: mindig a gyermek születési évéhez igazodó, azonos sorozatszámú kötvénybe lehet befektetni;
- a gyermek 18. életévének betöltéséig keletkezett megtakarítás és hozam mentesül mindennemű adó, járulék és illeték alól;
- a befektetések mentesek mindenféle végrehajtás alól.

Mikor használható fel a Babakötvény?

A gyermek számláján elhelyezett összegek, illetve ezek hozama legkorábban a gyermek 18. életévének betöltését követően használható fel a törvényben meghatározott célokra.

FELHASZNÁLT JOGANYAG

Ellátás	Jogszabály
Családi adókedvezmény	1995. évi CXVII. tv. 40.§
Anyasági támogatás	1998. évi LXXXIV. tv. 29-33.§
Terhességi-gyermekágyi segély	1997. évi LXXXIII. tv. 40-42.§
Gyermekgondozási díj (GYED)	1997. évi LXXXIII. tv. 42/a-d.§
Gyermekgondozási segély (GYES)	1998. évi LXXXIV. tv. 20-28.§
Családi pótlék (nevelési ellátás, iskoláztatási támogatás)	1998. évi LXXXIV. tv. 7-8.§
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, Pénzbeli támogatás, Óvodáztatási támogatás	1997. évi XXXI. tv. 19-20.§
Tankönyvtámogatás	2001. évi XXXVII. tv.
Gyermekek után járó pótszabadság	1992. évi XXII. törvény
Apáknak járó munkaidő-kedvezmény	1992. évi XXII. törvény
Családi járulékkedvezmény	1997. évi LXXX. tv.

MELLÉKLET
A MAGASABB ÖSSZEGŰ CSALÁDI PÓTLÉKRA JOGOSÍTÓ BETEGSÉGEK